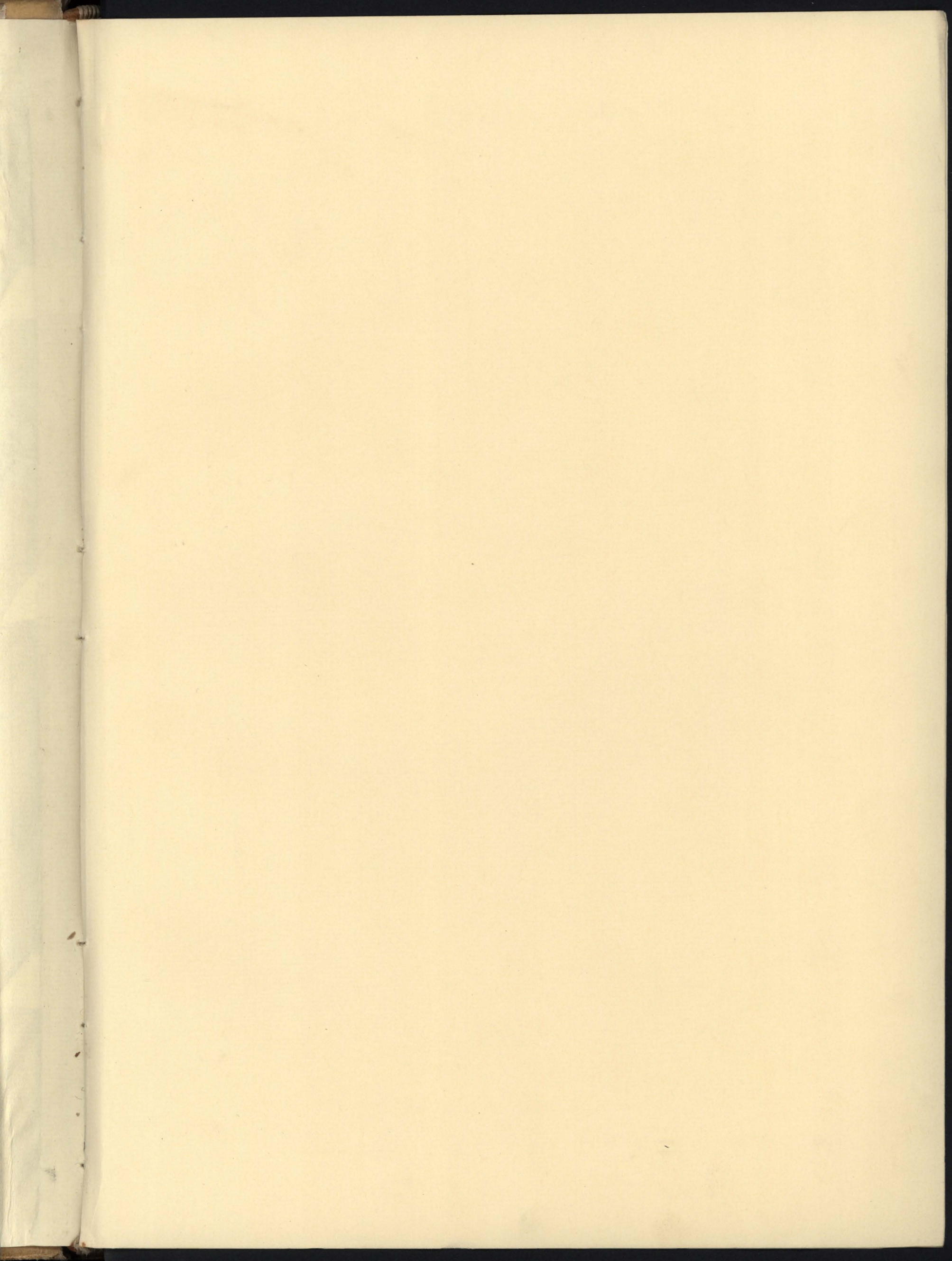
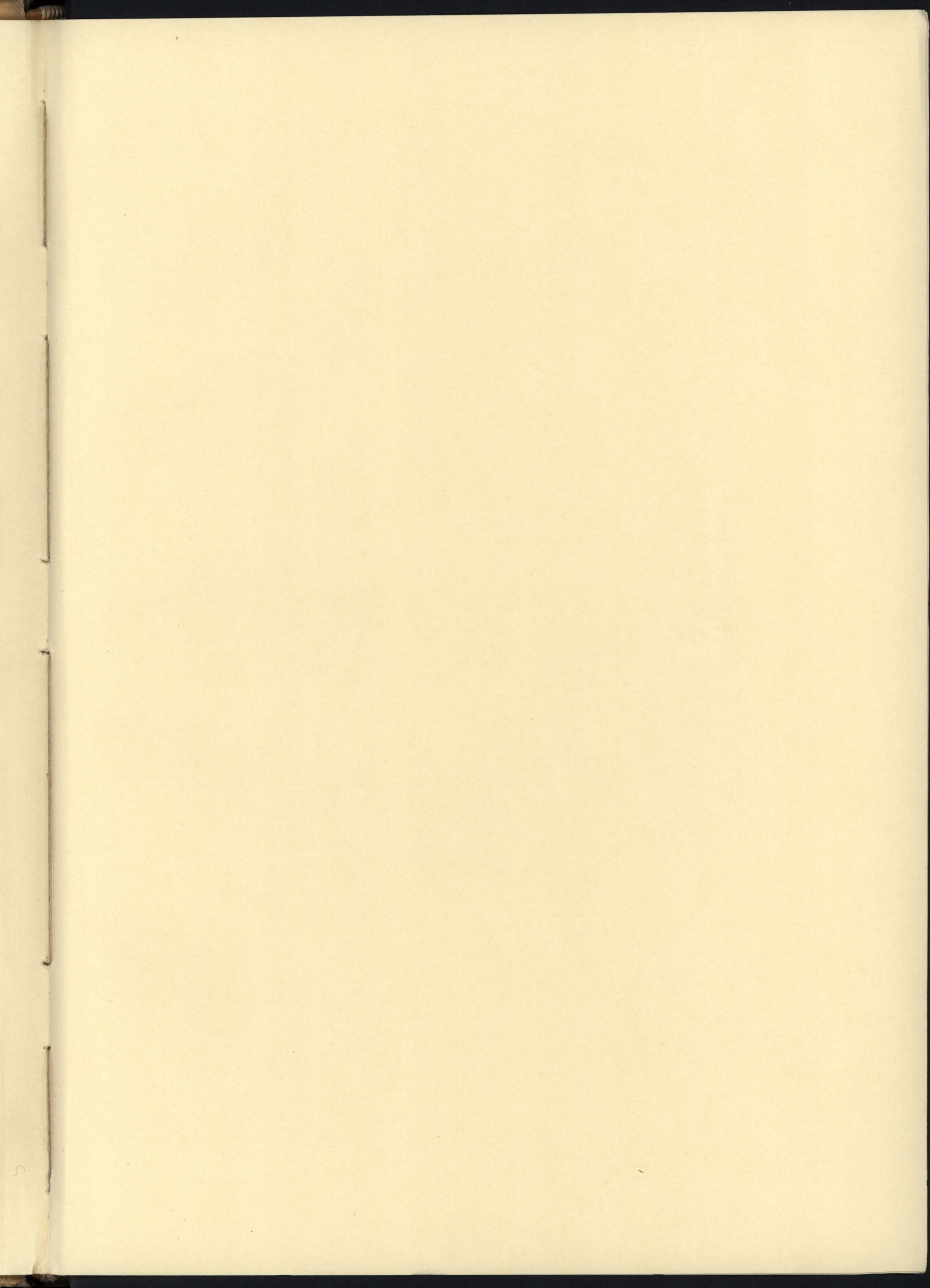

Armas de algunas Familias de Cataluña, Francia &
Italia segun se colleeix del context del mateix Libre.

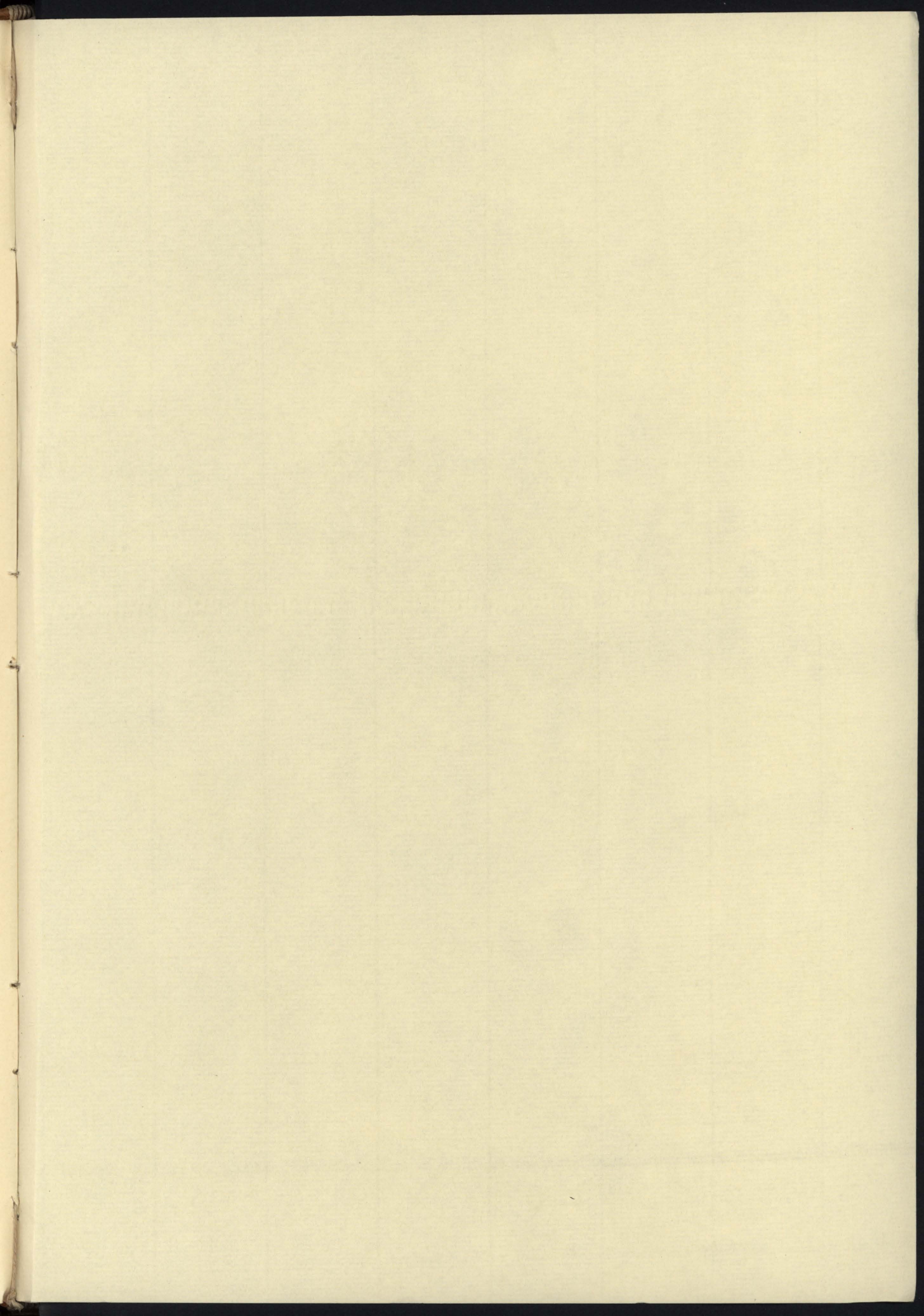

Moltes notes Arrogas de Catalunya y famillias de Catalunya y Armas de ellas per las qual Armas se veuix lo indici auall escrit Lo qual foue fet y ordenat per lo R^o Bernat Mirer p^{re} y domer de la glesia de Sta Pere de la ciutat de Barce^{na} en lo any 1544. Conforme a l'edict en fol. 41. d'entre del p^{re} libe.

Indice de las famillias de las qual se veuix Continuada y llochs Armas en lo p^{re} libe p^{re} A. B. C.

A		B	
Compte de Amysurris	20.	Baronia de Bopdas	20.
Baronia de Agor	21.	Noble de Ballera	20.
Noble Amar	22.	Compte de Berale	21.
Baronia de Aril	23.	Baronia de Bay	21.
Noble Abella	23.	Baronia de Berola	21.
Baronia de Alemany	23.	Noble Berenguer	23.
Baronia de Anglaterra	23.	Baronia Barbera	25.
Noble Arigall	24.	Blamey	25.
Noble Alenyon	24.	Bribal	26.
Noble Ariny	25.	Belluy	27.
Noble Aymerich	26.	Burdil	27.
Aguils	27.	Bisac	27.
Arley	27.	Balle	28.
Arrensia	31.	Bella filla	29.
Aguils	31.	Bermany	30.
Alemany	31.	Bunquet	31.
Argemosa	32.	Barcha	32.
Abella	32.	Brull	34.
Agon	32.	Bosch de Leyda	35.
Alarida	34.	Borda	36.
Abellars	35.	Banyoley	37.
Arny	35.	Bret	37.
Albert	36.	Blan	37.
Armengol	37.	Biquey	38.
Aucello	38.	Bamida	39.
Arcahi	38.	Burquet	39.
		Bayarola	28.
		Boera	29.

B
Compte de Barcelona 20.

C			
Viccomptedi. Cardona	20	Carriana	37
Viccomptedi. Carrell nou	20	Caseny	37
Nob. de. Canet	20	Comey	38
Compte de. Cardanija	20	Claret	38
Noble. de. Carrelles	21	Cobera	39
Viccomptedi. Cabrera	21	Caymanij	39
noble de. Contelles	21	Lahor de Perpina	39
noble de. Claviana	22		
noble de. Cruilles	23	noble. Durich	20
noble de. Casamany	23	nob. Dussalau	22
Carab. Orger	23	noble. Dania:	24
Baronia de. Cerueta	23	noble. Dorrius	24
Baronia de. Ceruello	23	noble. Deiborch	24
Copons	24	Darrius	27
Camporell	24	Despuig	28
Camon	24	Despla	29-31
Castell	25	desfar	30
Caldey	26	Durall	31
Carrelles	26	Chalman	33
Coloma	27	Dauder	36
Castellar	28		
Callar	28	noble de. Eypes	22
Carros	28	errals	35
Claramunt	30	Elana	37
Castell Arnau	30		
Crupa	33	Viccomptedi. Fopa	21
Caudor	33	ferr	26
Codina	33	Ferrero	29
Corra bella	33	ferr	29
Colom	34	ferrer de Claraval	29
Clasqueri	34	frepamet	29
Camos	34	Fluvia	29
Corri	35	fontellas	30
Company	35	fopa	30
Cadell	36	fuallen	31
Cardona	36	falso	31
Canoguera	36	ferreres	31
Coruaran	37	funer	32
Castello	37		

ferrer	33	monsonis	26	Puigmido	29
forcia	35	marley	26	Pastor	29
		maja	28	Plomella	29
G		marca	28	Puig gali	29
noble Guimera	21	marçanit	29	Palau d'avis	30
noble Gialla	24	molet	30	Pol	30
noble Guinau	24	marley	31	Pujol	31
Gruilles	29	monobuy	31	Pla	31
Sualbey	32	monriodon	31	Pepo	32
Sirges	32	manolla	32	Puig	32
Sraualosa	33	meca	33	Pou	32
Sapiu	33	majmo	33	Pujades	34
Sualba	34	milly	33	Puigmani	34
Silabor	35	monrua	34	Plandeli	36
Suarret	37	marrieh	34	Papey	36
Sombau	38	masio	34	Perelles	38
		masch	35	Palices	38
noble herralmu H	23	manara	36		
		mua	36	vescomit quer fo Quedat	20
noble Iosa I	23	mageny	37	noble queralt	23
noble Icar	24	miturros	37	guipar	35
Iamer	26	marcell	37		
Ialnu	30	mont palau	38	compte de Rostells R	20
Iunymu	31	mayany	38	vescomit Rocaberti	20
Iuorra	33	may	39	noble Bequeseny	23
Icar de lleyda	39	marquet	39	Baronia Ribellu	23
				Ryadell	25
noble llerda L	22			Roca fore	26
noble Luna	24	Naues N	38	Rubay	26
Lanrom	25	nauarra	38	Rexach	27
Lupia	26			Romeu	29
Llorach	26	ojo O	28	Roura	29
Luny	27	Odena	28	Ramis	31
Labia	28	Olmo	33	Ribera	32
Llor	32			Rituy	32
Lema	32	compte de Pallay PP	20	Rajer	37
Ladannosa	36	noble de Porquesey a l'au	21	Riude pene	38
Lull	39	noble de Genperuya	22	Riquar	39
		noble de Sequera	22	Relat	31
noble de Moncluy M	20	Baronia Pinos	23		
veruoyor Montreor deluy	20	noble Peralta	25	ojo O	
veruoyor Medina	21	Plegamany	25	compte Osona	21
noble de Montroiu	22	Palou	25	noble de Oms	22
Baronia Moncada	23	Pau	27	noble Orcau	24
Baronia Maraploma	23	Palafoll	28	Orofa	25
noble Meca	24	Palau	28	Olyja	26
noble Marimon	24	Peramola	28	Orde	26
monbui	25				
monmany	25				

S			
Compte de Sornalbou	21.	Sobrats	39.
noble de Toruà	21.	Sanviçens	39.
noble de Santa Pau	21.	Santa Coloma	39.
noble de Semmenat	22.	Sarrià	39.
noble de So	22.	leser de les galeres	39.
noble de Sancliment	22.	Sola:	39.
noble de Semirona	22.		
noble de San marti	22.		
Sasortella	25.		
Sarrià	26.		
de la Sornia	26.		
Santa Eugènia	27.		
San felix	27.		
Sacivera	28.		
Satrilla	28.		
Sacosta	28.		
San Climent	30.		
Saslana	30.		
Sescaj	30.		
Serra	30.		
Spielles	30.		
Sinisterra	30.		
Setanti	32.		
Salba	33.		
Sacalm	33.		
Sarriera	34.		
Senjust de Aytona	34.		
Sanera	34.		
Sunyèr	35.		
San Dionis	35.		
Spluquer	35.		
Sarrià	35.		
Salé	35.		
San Climent de Noya	35.		
Saclora	35.		
Sebra	35.		
Sauall	36.		
Sanray Creus	36.		
Sorr	37.		
San Pereu	37.		
Splida	37.		
Picar	38.		
Sagua	38.		
Sarri	38.		
Sagoniols	38.		
Sescomer	38.		

		T	
Compte de Toralla	20.		
noble de Termens	21.		
Compte de Tarragona	21.		
noble de Terce	22-31.		
noble de Torrelles	24.		
Talamanca	25.		
Tagamament	25.		
Torsella	26.		
Torra	27.		
Tort	27.		
Tortu	32.		
Turell	32.		
Tamarit	34.		
Torres	34.		
Tallada	34.		
Taqui	36.		
Tafunç	36.		
Trigora	36.		
Torroella	39.		

Vilardell	35.
Volterra	36.
Volo	37.
Vilanova	39.
noble de Parmar X	24.

		V	
Compte de Vilamur	20.		
Compte de Vilademany	21.		
Compte de Vrgell	21.		
noble de Vilamari	22.		
noble de Vilanova	22.		
Vilarsip	25.		
Vivers	25.		
Vilalba	26.		
Vallgornera	26.		
Vilafarna	27.		
Vernet	27.		
Vilalba	27.		
Vilegut	28.		
Vila de Comi	28.		
Villafaret	30.		
Verges	32.		
Valles	33.		
Vicens pollastre	34.		

Indice de las Familias de las qual se tratan Continuada de luras Armes con la p^{ta} lib^{ra}

A

Compede - Impunioy	fol 20
Viscont ^o de Ager	21
Noble - Amat	22
Baronia de Arsl	23
noble de Abella	23
Baronia de Alomany	23

[Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.]

[The remainder of the page contains extremely faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the document. The text is too light to transcribe accurately.]

Carta de la u.
 de los puyx y g.
 y cartas
 de la ysonal conxelles y
 de don maurique
 de los con. de la sala de
 de la Reyna y de los
 Vinquada del conxelle y encap y los
 78. (4) m.
 de saragosa contra portosa 77.
 de del cardenal de medora 77.
 de don alonso de borges 49.
 de arago 49.
 de la del princep cardenal sabero 52.
 de met del duc de magueda 52.
 de naal 52.
 memorie pretes de surita y de
 de del conde de b. y de r.
 del Rey y la vintiquatrena 71.
 de importancia de la
 de d. y palau 72.
 memorie suceydes en tiempos
 Rey catolic y de carlos quint 77.
 de la Reyna donana 78.
 no del escayada al Rey 79.
 nicio de conxelles 80.
 ra de yna en 84 y 85.
 quada del arquebisbe
 de la prebete la enyera 86.
 de simet fet y diputat Hala
 de re. r. 87 y 88.
 de prete de la te. del bes
 de de bas y lo conde
 de lona virey de cataluna
 con feleric d. y palau 87.
 abaxada al Rey y don fede
 ic d. y palau y diputat 89.
 entrada del Rey en barce 89.
 de y des. 89 y 90.
 entrada del arquebisbe
 de tarragona y la canonisa
 de s. Ramon 90.
 Vinquada del duc de ferria
 en cartas 91.
 abaxada fet a los diputat
 al virey y los conxelles en comia
 de de la sala y de los pretes
 de met 95.
 de cartas 96 - es la vintiquatrena
 de arago 96.

lo core
 de pina entra
 los francesos deli be
 ab. sones de res a cart
 anada del duc de ferria agria
 Vinquada del francesos a la co
 tornaren abo capprenca y agria
 puyx fet a cart 97.
 conyreguard del bisbe de barc. y lo jua
 mort y la del Reyno pre senoracart 100 y 101.
 capella ardet del Rey y Vinquada del
 Rey nou y la mudansa de seu ayres 102 y 103.
 anada del diputat a valencia Vinquada
 del Rey y Reyna y mar las fet y son fet
 la reposicio del cort y la loenda
 de res a cart 104 y 105.
 A cartas 93 - es los privilegi del Rey
 enyere en que de clare cataluna
 pretes a valencia mallorca y sicilia 93.

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.]

Ferrer de la
raualls

maximo
maxima

Almoth magnific

Almoth magnific
Almoth magnific
Almoth magnific

Almoth ma

So Perill sens Perill veurer nos pot.

Almoth ma Almoth mag

carta 75 - eslo y itinerari dela embaxada

[Faint, mostly illegible handwritten text, possibly a list of locations or dates, written in brown ink.]

En lo temps de nohe hauriamoh demalen
la terra, entans que nostra senyor die pines
me com fu hom Complia nohe .D. anys e
hauria tres fills los quals even appellat Sem
Cam e Jafet e quisam dells haurian mulles
E nre senyor vist lo mal tan se feya en la
terra volgué donar li a totes las canys vines
e vines en la terra perques man que fues ma
a nra de bona ley e que fiesen gñimada e
ben enpegnada E fer la hois de aquesta guisa
Coes que hois .m. colfos de llard e .l. colfos
de ample .E .xxx. de alt e feras me .y. cañes
en ella en las quals entrara tu eta mulles e to
fills ellus mulles car ha tu y a ell trop just en
la terra E mes y metras de tot animal mes fe
e femella E com nohe hague comprer la
dues coes prestamen fou lo manamen de nre
senyor ly hauria manar E apres veng lo diluy
e dura .xxx. dies e .xxx. nit entans
que la aygua munta sobre lo mes alta montanya
del mar .xxx. colfos E aquesta montanya es en
arminia E apres del diluy vomas aqui la a nra
E nohe api dela a nra alfos fills e mulles y apres
en spay de algun temps nohe planto una vinya
e del vi de aquella ell beque esta enbriga
e adormis en terra mostrant las sues verponyes
E stouy api descubert un suer fill de Cam
ques deye canom lo deu tan prest lo mostra
a son pare com stouy son any nohe E com
com veyes stouy api a son pare lo amostro
a los jermans Sem e Jafet E com se ve
has stouy api a son pare Cobris la Cora
de verponya quen tenia e para no Cobrim
ly las verponyes ny a nra nre E apres veng
Cam lo segon fill e ripuesen en un hopul cam
E apres veng Jafet lo terç fill en continen
se d'opulla un mantell que portame E
cobri las verponyes de son pare E com nohe
apres de ofer deffertor per speni de proferia
pabe to quans los fills haurien fer deus ell
ell maleha Cam e lo linage de cam E die
que tot aco que ells farien fos en seny de los
fills Sem e Jafet E benehi sem y Jafet per
las quals benedicion e maledicion que nohe

8
feu a los fills foren de partides les generacions
car fins a hui noy hauriamohugur majors ny
menors car per sem primo parit de nohe
que apres fou di mel chifedat comença lo
stament sacerdotal car aquest fou qui
me que sen sacrifici a deu sacerdotalment
E de aquest fou descendunt tot lo stament de
vical perco com sen ven lo pare no atuyan
si per aquesta rao han los clergues los bens
haufiins que non han fins la vida E per
com fil malays de cam fou enefot sob
stament dels catins E dels tartes E los losob
elos parquesob E los negres e los selaus com
gras e venut e to los papasob e gent
hical qui vuen en llur treball e esto per rao
com de son fill canon e ell se tro puen
scam de son pare nohe E de Jafet fill
terç de nohe fou descendunt tot lo proms
senyors del mon d'ora la penitela e totes las
altres gent fins a hui fou descendunt de
Jafet E aquest fou lo primer hague ver
ponya en lo mon per que en ell comença
la penitela car la primera veng dela pen
itela es la verponya E api foren de partit
des las generacions Aquest Jafet fou lo
primer hom qui canalca canall de sem
ne prochieu molt fill coeb .clau. affre.
arjapar E del fill de cam y queren
soner .mapos. madoris E los quals
poblaren moltes terres viles e ciutats
mes per quans sono en sen parlar si no
dels fills de Jafet qui poblaren la spanya
E perco he volgué que se legida ab lo denit
scriu de nales ala generacio de Jafet

E com alguns philosophes els a nra
lyle de toledo que lo primer poblador
de spanya fou tubal qui fou de la quinta
generacio de Jafet y beus qui fou dit
cetumali qui poblaren aquella terra al
iberia que es en lo circui dels monts que
nenb en aquell temps veng aquell gran
baxo hercules qui forapita los primers
pobladors e pobla la terra de la sua gen
E rega que vengne ab gran spanya de canall

E apres de haver pusa tota la terra pobla
 moltes ciutats e mata aquell gran pigam qui
 feyorejane tant. Ediffica la ciutat de tora
 lona e pobla la dela pens de tri ede ofona
 Apres ediffica taragona del qual jutitula
 del seu nom diens li arconia. Apres pobla
 balagner, el seu de vepell. E apres pobla en
 ofona la ciutat de vic e pobla ~~la~~ ciutat
 per seyal de vicoria per les pens de ofona
 que havia obcupada en conquirre vepell
 Apres pobla manresa. E tant lo magnific
 baro en vic en terra de ofona tots los anys
 dels grecs se foren ajustats pera ser embaca
 da adri baro hercules per que les socos
 que havien messer per les sobres que esen
 feret per los troians. E cometred ly non bar
 ques les quals lo anysen cerquons alla hon
 lo di baro sob Eapi partiren les dies vny.
 barques e arribaren ab la prom fortuna
 que hagueren devant lo nom appellat
 monjny deques perderen de elles les dny
 barques donoms de trianel devant lo di
 mons. E apres la novena bartra la pens
 queren en terra. E demanaren noves en terra
 del di baro hercules. E fons los dadas ras
 que era en ofona. Caqui amaren el trobare
 E di baro feu memoria de ells e dels qui apre
 vindrien feu aqui ediffica la ciutat de bar
 celona. E la pobla dela pens dela novena bar
 tra qui sera salvada. E aquesta fons la
 decerera ciutat que hercules ediffica e pobla
 aquesta terra. E apres feu omra lo di baro en
 la terra de hon eren vengut los ambapadors
 al rey agamenon. E de caper vepidor en la dita
 terra. celtiberia. Va seu orias canaller qui
 honna nom yspa. E omra lo di hercules ar
 ribat als diu reys moij per lo camj e vigne
~~lo~~ lxxx anys. E apres lo di yspan la
 ven la mort del di hercules se feu rey de
 tota la terra ly cre stada comanada e tant
 just la jutitula del seu nom mexus. ly nom
 yspanya. E de aquell temps enca es dita y
 panya. Deles coses grans feu hercules efens
 vic e prom seria cosa molt prolixa e de
 qui era fill cre ad descendens del linatge

Darsapar-terc fill de som. E son fill de Jupiter
 Edelcomana. E lo yspan moijen barcelona
 lo qual se feu posar lo seu corb en lo pus als lods
 dela ciutat que dny es apres la seu en lo canue
 de paradis. E y que enffanya lxxx anys

D apres mort del rey yspan los romans llencaren
 la terra als grecs e com se pobla e llencaren se
 gran pens appellada poro que foum desren
 dens del sepon fill de jafes e subjugaron la
 yspanya e llencaren la als romans e feyora
 ren la dny anys de port e apres se perderen
 per la malifa del rey rodigo e del compe julia
 de llur propria navis. E loderen rey fons yppia
 emoy e devn la yspanya en poder del empe
 rador. E apres devn tota en poder dels moros
 Acap de temps en la provincia de guiana
 ha vn castell qui es appellat lo castell caralo
 per totas las pens e era appellat en aquell
 castell vn canaller que deya oger carhalo
 lo qual mata en yspanya lo rey de francia
 que vingne en ses mans anys que fos dels moros
 el di priuep fos alemany e fons de als li
 nage. E hame lo coratge molt valeros e ple
 de virtut. E hame alfi. Vny barons sos com
 panyons los quals barons eren quisen de
 gran linage e generosos. E lo di priuep
 oger carhalo e los barons sos companyons
 cuprengreren de conquistar la terra e pro
 vincia appellada dels ports la qual serien
 los moros e passar als muds pirenens e aqsta
 terra e provincia tornar a la se christiana
 E com hagueren impresa la dita conquista
 lo di priuep volque que quisens dels barons
 dignesten llur nom e venien de tres entres
 E eron tres terrats e los primers eren appel
 lats napifer. de moncada. E amanant. ab
 si perfos companyons di pal seran guereau
 de pinos endgo de mataplana. E la sepona
 terra eren en son de penera e amanant
 ab si perfos companyons en parau lamo
 de penello en pre Alemany. E la terra
 terra eren en lamon de nplola e manant

Abfi per los Companyons en Olypau ribelles en
 Serenguer Roger de Sicill ven entre lo princep e
 aquestos vuy barons los companyons e lluy Com
 panyons en nombre de xij milia combatent
 entre de peu y de canall Capres anaren per se
 Jornades fuis hagneren passats los ports de la
 valldaran e foren en los ports de la neu e aqui
 hagneren gran batalla ab los moros de los dits
 valls y encara en los monts de tot pallay e de lita
 goza entant que en port de temps hagneren
 victoria e prengueren lo castell de Valencia
 de pallos e tot los castells que en dits valls
 Capres. fexen lo comij de cerdanya e de capsi.
 Les quals motanyes en port de temps la hagneren
 conquistada. E llanos lo princep e los barons fexen
 aqui gran castells e foren per seise aqui foren
 e fer aqui retata para fer guerra als moros
 qui eren poblat en aquelles partides. E quoms
 hagneren acabar de fer los castells stabliren be
 las fortalezas e lparen aqui lluy mullers e fills e
 filles que quiscun menaren en si e edificaren
 pobles hors d'ysen misse. Capres prengueren
 lo comij para gerona. E quoms foren a besalu
 astetaren empuries. E lo rey de fraga e lo rey
 de tortosa e de ayda e de taragona e de barce
 lona tots moros ab lluy pens venen en dar
 ajuda e soco ala ciutat de Empuries. Entre
 aquest endempis lo princep o per Catalo moy
 E di princeps que morib ordina e de pa per
 major noyfer de moncada e tot los altres foren
 molt conent e dolgueren se molt de la mort de
 lluy princep. E los reys moros sabent la mort
 del gran princep mes animosament. tiraren
 ala dia del ciy que encara lo semien for.
 E llanos noyfer de moncada ab los companyons
 tenaren locij e se tornaren en lluy castells
 hont hontien lepadet lluy mullers e fills e aqui
 sigueren en despit dels moros /

En apres de esto lo emperador carls maynes
 E lo papa sabent la noua que los moros tenyo
 reja en la franya partiren e anaren en mes
 los munt pirenens e prengueren carcasna e
 aqui edificaren un monastrie appellat de la prop
 sa qui es en l'empudor. Capres conquistaren
 uarcelona e de aqui per arrendar lo di mo
 nastrie dolgueren que totan ab gran pens

Anas sempre conqueston les terres dels ports que
 venien los reys dels moros e que lo delme del
 que pendrien fos per lo di monastrie de la
 grassa. E anans per lluy Jornades entant
 que encontraren en les valls sobre dits munt
 cristians e los vuy barons los companyons
 E foren per seise e los dits barons costaren
 lo modo elo per que eren ally e seguiren la
 companya de totan e passaren les motanyes
 de capsi e de cerdanya e per balaguer e per
 lida e per lo mij de veyell e per barcelona
 e per Gerona e per empuries hanstrom
 lo rospello e per los dits camins foren grans
 batalles e preses. E quoms foren en empuries
 acitia aqui la ciutat de Empuries e de aqui
 enfra nomels les preses hontia fexen al em
 perador. jalpaga al monastrie de la grassa

Despres de tot esto a cap de temps totan
 tena locij y anaren sen al emperador
 e presental los vuy barons los companyons
 alguns dels qui foren en lo princep o per
 Catalo dels qui eren moros los lluy fills qui
 tenen nomels en los castells hont stamen detent.
 E lo emperador los sen grans feres en fond
 molt alegre e sen se compton tota la manera
 quels fonsen en aquell temps de di o per Catalo
 E de aqui sen ana lo emperador. e lo papa
 E los moros sabent que lo emperador sen era
 anas ana ala volta del monastrie de la vall
 grassa e foren gran mal e mataren set her
 mitans que y hontia /

Capres vist lo emperador e lo papa que
 los moros feyen tan gran mal en la vall
 de la grassa hont ell hontia edificat lo mo
 nastrie. Vota ab licia del papa de passar
 los munt pirenens e de tornar ala se o piana
 E lo di dia sen lo emperador. en honor e ven
 rencia de se suppete de nra dona mare sua
 E ha honor dels vuy ordens dels sants angelos
 que en l'encuentra de esto totes les coses e ordina
 cions que ell faria en la terra serien ha
 nouenas. E presentament tiraren ala volta dels

4
 Munit pirenens e conquista la ala se xpiana
 e intitulala deus ly lo principat de Catalunya
 per amor del princep catalo e de sos companyons
 e volque que los pobles fossen anomenats ca
 thalans e de assipren lo nom eno dels pob e
 feules ordinarions hagues pous hama dotar

En lo any de lxxxij. Carles maynes
 el papa hauer tornat lo principat de Catha
 lunya ala se xpiana ordena que en lo di qu
 apas hagues non comptars per lecor de
 aquells non barons que foren de part en aquella
 cell. E que en quascun comptars hagues per li
 mit. E que d'us aquestos vuy comptars se com
 ptingues tot lo principat e que en quiscun comp
 tar hagues un vescomptar e un noble hom
 e un veruefior cob per acompanyar la dig
 nitat de compte. E que los comptars fossen ap
 ellsant possessors segun la orden dels arxels
 E apres feny les dies ordonats desus d'us seu vuy
 baronies magnades les quals dona als non ba
 rons qui eren entrats ab lo princep o per catalo
 e aquells haueri trobat en la terra los quals
 barons lo diu imperador volque feren en frandi
 alou e que los diu barons no tingueren res per los
 comptars sino solament feictors per lo empea
 dor. E que aquestos vuy barons feren diu prin
 cept en l'ius baronies apicom los comptes erendis
 possessors en los comptars. Els diu baronies intitulat
 casuna dels nonys dels barons. Lo diu imperador
 ordena que en lo diu principat hagues vuy bisbars
 e un actualisbar e quiscun bisbe ptingues lo no
 dela ciutat de hon. Seue bisbe e apimorcijs in
 titula les vuy ciutats e foren aquestes, la ciutat
 de Ilua, la ciutat de Leyda, la ciutat de tor
 tosa, la ciutat de Tarragona, la ciutat de Bar
 celona, la ciutat de Orona, la ciutat de Vepell
 la ciutat de manresa, E apres intitulat los
 comptars e vescomptars nobles e veruefior
 e foren aquestos
 lo Comptar de Rossella,
 vescomptar de Castellnou,
 noble de Canes,
 veruefior de monyor,
 lo Comptar de Sordanya,

Vescomptar de quex foradas,
 noble d'uedr,
 veruefior de deuuy,
 lo Comptar de pallars,
 vescomptar de Vilamur,
 noble de ballera,
 veruefior de Toralla,
 lo Comptar de Empueras,
 vescomptar de Rocelluy,
 noble de Seruia,
 veruefior de foga,
 lo Comptar de Gosalu,
 vescomptar de bas,
 noble de Santa pau,
 veruefior de Gofora,
 lo Comptar de hofona,
 vescomptar de Cabrera,
 noble de senelles,
 veruefior de Vilademany,
 lo Comptar de Barcelona,
 vescomptar de Cardona,
 noble de monclot,
 veruefior de Gopador,
 lo Comptar de uyell,
 vescomptar d'aper,
 noble de xerment,
 veruefior de Quimera,
 lo Comptar de Tarragona,
 vescomptar de cornelbon,
 noble de Castella,
 veruefior de Mediona,
 E apitotb los non comptars e ves comptars

- Enobles e vercessors foren acabats Jurepau. ly
- lo emperador, los noms a quiscuns aci com de
- numi es dir / Apres se abo Jutimla les nou
- baronis quiscuna segons los noms dels barons
- los quals haviem habitats en la terra e la pri
- mera baronia Jutimla per son nom
- Baronia de moncada
- Baronia de pinos
- Baronia m. Jutimla de mataplana
- Baronia m. Jutimla de Cervera
- Baronia m. Jutimla de Cerverello
- Baronia m. Jutimla de alemany
- Baronia m. Jutimla de Anglesola
- Baronia m. Jutimla de libelles
- Baronia m. Jutimla de Rill

E se abo hagueren complides totes les coses
 e senyors qui foren fets per lo emperador
 dins lo regne de Catalunya e donades als
 predecesors dels qui dany o se feren o la
 may part d'elles donans compliment als
 ordinarions d'ells dies / lo di emperador
 passos los monts pirenens e conquista en breu
 temps tota Catalunya la vella quies de
 sobrepas fins a noquera l'iba porfama Em
 pero lo di emperador teno ofendida Gerona
 un gran temps e james la pogueren haver
 E de aqui anans lo emperador ne lo papa
 passaren anans que jam se hagueren ha
 llenar del ciy de gerone un gran temps
 E aci moreis pertal com totes los leys de spa
 nya los venien al desub / Empero lo papa
 e lo emperador hagueren conquista de jolho
 e constans e edificaren los monastres de
 sant miquel de cupa / lo monastre d'arles
 lo monastre de sant geus de jolho / E apres
 tota se lleuaren se del filij de Gerona que
 tornaren en francia e foren la dia del vall
 de mer / E aqui los dits senyors edificaren
 un monastre de monjos del orde de sant
 benes aci com los altres que edificats haviem
 en la terra su dia del orde moreis / E apres
 foren la dia del riu de ser passant per gona
 foren a dir aqui foren seu Cathedral E

partim de aqui foren la dia del riu de ser
 dis e quan foren alla home los uns se mescla
 ven coes fieren e ser Aquilos dits senyors
 foren una gran gloria de monjos alla home dny
 e lo monastre de la de rigo ll Epactius de
 aqui foren la dia de les montanyes de cerdanya
 per acirse del principat mas los leys moros
 de yspanya qui saberen que Carles e lo papa
 se acien hagueren fets tanta de gent com
 pogueren E feren refors al ppe hons lo papa
 e lo emperador de gent dels cristians denien
 passar en una gran vall / E com lo empera
 dor e lo papa saberen que los moros even al
 pas hon ell volien pasar van prestament
 anaren al pas hon los moros even lo qui sobre
 lo pas hagueren una gran batalla de la vall
 per una senyor se feren los dits senyors
 foren vencedors E aqui se feren que ells hagueren
 venen los moros en un mont de turis Jn
 titula la vall hon la batalla se feren la vall
 tota que dny per les gent es appellada la
 vall turis / E aquesta vall es en cerdanya
 E per aquesta vall los senyors seu tornaren en
 francia Empero apres pde un pte lo di emper
 ador torna en yspanya en lo regne de navarra
 e aqui pde los regnes de francia los com
 panyons Aci com en les sues ystories es l'istoria
 la guerra / E apres haviem perdut los dits
 regnes de francia lo di emperador se torna
 en francia e aqui fina los dies en la vila de
 gugi en la entrada de Alemania qui of
 fenderia ab lo dur de barbaus E moy en lo
 any de la incarnacio de Jesu xps dms m. En
 les chabundes del mes de setembre E l'epa
 rey de francia luy son fill Al qual l'epa ma
 nar que ell acabas la conquista de catalu
 nya e donas compliment a totes las ordinarions
 que ell havia fetes E aci ho ho tro baren en
 lo seu leparament per philomena sacre
 tary seu

Despres la mort del emperador Carles
 d'ells dits los moros foren grans guerres
 als barons e gent cristians qui even

6 Tomados en la terra del principado de castalia
 nya En toum q'tous los barons e señores de la
 terra los haguieren ha confesio q' los lluyos
 falls christians los foyen tributarios als dios moros
 de totes las malas costumbres que vnyen cara son los
 homeus de remensa los quales ho son per aquella
 raa: E asi los dios señores xpianos vlygueren
 entre ellos en lo dios principado fuy ala vanguardia
 de luyos Rey de francia q' del Imperador Carles
 Acap de algun tiempo lo Rey luyos veyo en
 lo dios principado en lo any Dm x. Entra lo dios
 luyos en lo principado de castalia e fu ha
 saber als christians qui eren tributarios als moros
 q' se rebelaren contra los dios moros E los xpianos
 per paha que haguieren de los moros nos gozaren
 de bellas. E por aquella raa quando lo Rey ha
 conquistado la terra de dencia que totes los
 xpianos a quella foyen q' foyen als señores
 christians q' con eren foyen als moros de
 totes aquelles malas costumbres. E aquestos son los
 homeus de remensa qui son en castalia la
 vella. E aques que lo dios Rey foye en el af
 fha de xerona la qual per lo luyos de deu
 laques e fu aq' fha Cathedral e b' fha. E com
 hague presa de xerona una afetau de dencia
 en la qual ser sobre lo fha fuy en lo any Dm
 xmy. E aques E aques ha haueyona fuy el
 lo fha de orger de les mares. En dencia fuy el
 un fill de un de montada E asi fuy el fha de
 ascornalbon E noble ha castalia haueyona a
 mediona E asi mozeys fuy descompte de Ager
 e noble. Aueyona, E ueyona a guineya E
 fuy descompte a cardona e noble a mansub
 E ueyona a bosadors. E aures per q' lo Com
 tar de barcelona qui remia la uons fuy ha ser
 d'ayris e fuy a moza E fuy ala pordia de
 monfarras fuy a capell de fells e fuy a cabrea
 E aquest comptar de barcelona a calades los
 cofes de mud dices q' son pare ly ha ma manas
 acomana ha un Cavaller qui ha ma nom en
 lo primer
 compte grifa lo qual Cavaller de castalia d'ayria qui
 es en la terra de confles. E aquest Cavaller
 era homo molt bo en armas e molysant per lo fha
 fancia e Cavalleria lo Rey de francia despus dios
 ly comana lo d'ayria del dios comptar en lo
 any Dm xxxix E com lo dios Rey sen

fo tornar en fancia lo Cavaller en grifa d'ayria
 En dencia lo comptar de ealmed. E aques me
 na fa muller en barcelona de la qual ha ma
 un fill appellat q' son nom en grifa pelos qui
 era fou Jofau. E aques ly d'ayria fha. Com
 era pelos que ha ma en aures los de la per
 fona q' los otros homeus non aq' fha.
 hauey / E com sabien lo tiempo son emeyes fha
 cialment en los courts de los dios xpianos fha
 E com en aquello tiempo haguey en la cour del
 Rey de francia un Comptar qui ha ma nom
 Salama lo qual quafun fha fha dios mal
 al Rey de los Cavallers en grifa donau ly
 per entendre que en grifa fha volia en fancia
 del comptar de barcelona. E aques Rey
 crehem lo Rey que era aq' en continens fha
 lo Rey ambapada al Cavaller en grifa de que
 vint lo que fha fha de dencia de la Emana
 als embapadors que quans fha en barcelona
 quel se fha de dencia. E los misfays parvien
 de aq' e com acaen toum per luyos fha
 que fha en grifa a barcelona los dios amba
 padors haueyona per lo Cavaller en grifa
 q' los gustament als elly en la Cour de nar
 bond car elly haueyona parlar ab ell de aq' fha
 lo Rey los ha ma acomanats. E com lo Ca
 valler en grifa haguey ab los luyos de los
 ambapadors toum fha fha. Com acaen toum
 quans per en fha fha fha en barcelona ab
 los embapadors Emana aq' fha fha fha
 pelos lo qual era fha fha fha. Com fha
 lo dios Cavaller en grifa e contra ab un
 Cavaller fha fha qui era de la companya
 de los ambapadors del Rey. E lo Cavaller en gri
 fa fha fha fha fha fha fha fha fha fha fha
 per dios Cavaller fha fha de que lo dios Ca
 valler en grifa fha fha de gran qua fha fha
 la fha fha e mata lo Cavaller fha fha. E pres
 tomens los embapadors fha fha lo Cavaller
 en grifa e aques en continens fha fha fha
 acaen al Rey de francia ha ma fha fha en
 grifa e son fill. E com fha fha fha fha fha fha
 fha lo Rey de francia e en aquello tiempo
 los gentes de los dios ambapadors tornare hauey

lo primer
 compte grifa
 1843

7 11

briga ab lo di Cavalier en grifa cutant lo
di Cavalier fo mort per les dies pous / Sapre
menaces seu son fill que qui era molt. Infans e pre
sentaren lo al Rey de francia e contaren ly com
havian mort son pare en grifa de lo qual mort lo
Rey fo molt deffort pero com lo havien mort
esperant lo Rey de francia vide lo di Infans e
Comanal al compte de flandres lo qual era
gran amir de son pare emanalj quel ses nodria
diligentment e corija / E lo di compte lo hame
ala Compessa de flandres / Sapre lo compte salamo
demana al Rey de francia lo regimen del compte
debarcelona clouy ly comana lo di compte
lo qual compte deu arrip lo di compte pero
lo di compte salamo James aturane suo culo
compte de Ardenya lo qual compte ere
tornat al Rey de francia per touz com lo primer
compte era mort menys de Infans / per que lo
compte salamo no aturane en altra pars del
principat d'ant lo di compte salamo culo di
regimen lo Infans en grifa se amora ab
la Compessa de flandres / E com lo di Infans
hagues dar algun temps ab la dita compessa
es crescut lo Infans en grifa se amora de
una filla que lo compte de flandres havia e
api mareja la donjella se amora de grifa
en touz dies amors muntaren en touz quel
di en grifa engranya la donjella que non per

The first part of the manuscript
 is a list of names and titles
 of the members of the
 Council of the
 University of
 Cambridge
 in the year
 1558
 The names are
 written in
 Latin
 and are
 arranged
 in
 three
 columns
 The first
 column
 contains
 the names
 of the
 Bishops
 the second
 column
 contains
 the names
 of the
 Doctors
 and the third
 column
 contains
 the names
 of the
 Masters
 of the
 Arts
 The names
 are
 written
 in
 a
 cursive
 hand
 and are
 very
 difficult
 to
 read
 The
 names
 are
 arranged
 in
 three
 columns
 The first
 column
 contains
 the names
 of the
 Bishops
 the second
 column
 contains
 the names
 of the
 Doctors
 and the third
 column
 contains
 the names
 of the
 Masters
 of the
 Arts
 The names
 are
 written
 in
 a
 cursive
 hand
 and are
 very
 difficult
 to
 read

Top
 com
 18

Veheu que de ell no podia haver nenqui socors
 ab consell de son sogre lo compte de flandregia
 al rey tal paraules, Senyor plara a vostra
 senyoria puys volen que jo mendiga per def
 fendre la terra e enuyn socors vna senyoria
 nom fa que quys aji es quem faa praria
 vna senyoria que lo compte de barcelona
 etota la terra sia mia per tostemps e que
 sia en fiand alon, E jo senyor deure si la
 pira deffensar, E lo rey appor al compte
 que ly playa molt e que de aqui auant fo
 seu en su fiand alon ab totes les altres senyo
 ries que jo tindr en la dita terra, E laus lo
 compte en grifa plet seu prant ueris al ley
 dela praria que sua ly haia, Mas offi en
 quina manera lo compte de sub di haque lo
 compte de barcelona etota la senyoria del
 principat de castella luy del Rey de francia
 E aquest en grifa pelos fo lo primer compte
 natural de barcelona e son en lo temps que
 comptau Don Llorenç, E di en grifa seu torna
 culo seu comptar e ab ajuda dels altres barons
 poblar en la terra lo compte y forajia los
 moros e ediffica lo monyri de Ripoll la se
 gona depada a honor e reuerencia de nostra dona
 culo temp bques comptau dela incarnacio de
 Jhu xpi Don Llorenç un anys e elegi aqui la
 sua sepultura

2i Aquest compte en grifa pelos procreha dela
 Comptessa samuelra filla del compte de flandres
 quarta filla e lo primer home nom Rolfe per
 tal com lo dit compte lo procreha de sa muller
 abans que no fossen esposats, Aquest compte lo
 seu monyri de Ripoll E puys fo bibe de Ripoll
 E lo segon fill fo appellat en grifa e mori en
 mori, mas e fons sepellit en Ripoll, E lo segon
 fill ha nom mix qui fons compte aguy son
 pare mori, dels comptars de barcelona besala
 Rosello cerdanya, E aco per mori dels comptars
 dels dits comptars per quans eren moris
 seus fills durans lo regimens dels dos primers
 regidors qui regien la terra per lo Rey de francia
 E quans lo Rey feula donario al compte en grifa

pelos si enuynaren los comptars d'ells dits
 per tal com eren tornats al diu Rey de francia
 E lo quart fill ha nom fuyger, E fons compte
 de Ripoll lo qual comptar lo compte al
 mayol haia beas al compte de barcelona
 per tal com era mon seu fill, E tot lo dit
 comptars lo compte en grifa pany entre los
 fills en la manera su dita, Aquest compte
 en grifa plet fo molt bon Cavaller e de
 magna e de leros e fons un bon stament la terra
 e mori en lo any dela incarnacio de Jhu xpi
 Don Llorenç e son forenas en Ripoll ab gran
 honor

E per auirbar alsi per que fa la prisa en
 fantasia que seria cosa molt proliza scriu
 re los comptars tot los qui foran apres del
 dit compte en grifa plet per quans no
 es de la prisa secularis ny dels Rey de
 Arago quans foran ny de hon pranyeren
 orgo, lo ley de Arago fo compte de barce
 lona son stant los comptars de Ripoll plet
 sub al deure de los comptars E lo deure en
 Ramon Berenguer fill del Ramon Berenguer
 cap de Noya pero de deya cap de Noya
 per quans tenia grifa plet de cabell en
 lo cap E di Ramon Berenguer fill de diu
 cap de Noya pranyer per muller la filla
 del Rey de Arago, E puys se Junyola Episc
 de barcelona e quine de Arago e quine
 crella vi fill qui ha nom Jhu de fons
 qui fons lo primer Rey de Arago, E
 compte de barcelona e son stant de aqu
 manera e my Rey de Arago e compte
 de barcelona lo deure dels Comtes fons
 Catholic don fernand any del ure imp
 eador qui vny legna Amen
 ac arres se tracte moltes coses pe
 culas succeydes entemes dels comp. y
 Tot quans culo gastes libre he scriu
 figuras no solament ab Rao mas en cara
 autoritat prouar es cosa comenien
 ab dits de famofos doctors tous Catholic
 Jhu de fons y otros al quals jo fos Jhu de
 des praries que de los dits gastes
 document ha plet ut a ells dilucidar y orna

Lanua obia / Efi en ella setobara a lo macoso
 upben capçada obendra siá impuñat alama
 Ignorancia efi algoma bendia no auj mes a
 denfa attribuida Alqual p onso digna de
 fergrasias mes humilmen sepplic tomen de
 Remptor Jelu xpi qui es fons de toz freres
 a ell se pofen Illumina lo men enuñmen
 quella pñfem obia p pugna acabar quefia
 a honor gloria fua que viu e degna per Ju
 fuita pñula feculoy Amen

Inqui filofophus secundo vbi loquitur de
 virtutibz moralibz In qualy pñdicens Am
 vero duplx fit virtus alia Intellectualia alia
 moralis Intellectualia quidem plurimum ex doctri
 na generacione habet atqz aug mlti qua
 ppter pñfem Judicij et tempore Mora
 les aut ex pñfem fuit tñde nomen habet
 pñm per amore de linant Sequo manifestu
 est q nulla moralis virtutis natura nobis In
 est neqz a natura neqz ppter natura Insum
 nobis virtutis sed fuit nob quidem ad pñlos
 verpiendos natura atqz pñfem In pñlis
 per pñfem

Si quis autem virtutes viginti numero dicitur
 theologicales ut est fides spes caritas quinqz
 Intellectualiales puta sapientia intellectus scientia
 autem prudentia tres Istorum sunt de necessitate
 ut homo sit perfectus homo ut est sapientia In
 tellus scientia que sunt habitus speculativi
 que autem practici ars prudentia

Habentur etiam duo deim virtutes morales
 secundum doctrinam aristotelis et diffinitio ipsius
 virtutis moralis est sequens Virtus est habitus
 et nimis Inmediocritate pñm quo ad nob
 bene determinata est et sapientis terminata

Virtus per excessum virtus moralis virtus
 per defectum
 ferocitas // fortitudo // timide
 Insuperantia // temperantia // Insuperantia
 prodigalitas // liberalitas // auaritia
 Insuperantia

Insuperantia } magnificencia pñfem Insuperantia
 vel ventositas } del aquitio
 Timencia } magnimitas
 vel Insuperantia }
 Ambicio } virtus Insuperantia nata
 circa mediocres honores
 sustentatio }
 Insuperantia } gravitas circa deum Insuperantia
 vel caritas }
 Insuperantia } manifestatio circa pñm
 Scandalitas } comitatio circa delectabilia
 Insuperantia // Insuperantia
 Absentatio }
 Adulatio } Insuperantia
 Insuperantia } Insuperantia
 Insuperantia // Insuperantia // pñfem Insuperantia
 Insuperantia // Insuperantia // Insuperantia
 Insuperantia
 Insuperantia // Insuperantia // Insuperantia
 Insuperantia // Insuperantia // Insuperantia
 Continencia // Insuperantia
 Constantia

Si quis sine cupiat oia que de virtutibz mora
 libz dixi possunt audiat videat libror
 aristotely vbi dicitur appere appere

Los bon filofophos han mosti habellan en
 monstrar nos lo camy dñia de la veritat
 segons la fua philosophica doctrina la
 qual ell conuenien q per cosa mes divina
 que humana Et la filosofia de les coses
 diuines y humanes copuntura q en totes coses
 cerca la veritat lo pñm alexandre qui fou
 fenyor de totes regnes y pñm Insuperantia la phi
 losofia elegi per causa lo abert gran
 Insuperantia o de parraja tota la filosofia en
 tres parts Coses en logica etica epñfem
 Al pñfem la sola etica es necessaria
 pñfem sapientia que cosa es virtus e dñy
 e com nos deuem honer circa les bones coses
 mes e conuenient e saber si noble es virtus
 o Aristotel no dñi que fia virtus ay en

Lo nombre deley virtut morals no y com hand
monstres / con fonen tots los filosofes la noblesa
hauer origo o principi deley virtut morals
com les virtut s'es bonas ny ningun nob por
dir noble fins q bo / A la noblesa vna q'ell ia
del animo dada per lo sobiran creador qui
totes coses di' per compler l'et' noblesa fo
dada a nre pare Adam en la sua creatio
Equis de aquell homen origo o principi per
que tot no son nobles s'pony s'p'p'ny / ne q'ace
Adam per de la noblesa sua per la inobedi
encia n'altre que de aquell deuallam q'els
virtut morals aquisa la vera noblesa / Esta
virtut moral habit el m' qui sta en elemo de
nra voluntas / E segons la virtut o vicj som
lohas o d'imp' / Deuen notes q' hauem
quatre nobles co's / theologal, natural, mo
ral, e civil / De la theologal noblesa no es any
tratar de aquella que es molt alta spe
culario / De la natural en los libres de natural
filosofia se troben grans secrets de natura /
de la noblesa del cel en lo libre de celo es mundo
de la civil noblesa en los libres de la politica sta
tot molt de orochas / Com se deu veure los regnes
y los ciutats / De la moral noblesa es nra inquisi
cio per que segons virtut o vicj se fer als homens
honor e d'oponya / Esto per que lo home es
senyor deley s'es operacions del principi fins
ala fi / Zen ell sta voler y no voler / Dui aristo
il en lo libre x de la ethica no per que fa
prim que s'ia virtut mes per que per aquella
s'ia ferse bon tot appetim per virtut / E per
lohas o lohas los homens segons la sua pro
pria virtut / Q'iam lohas / lo home be corre
lohas la leueria / si es frunt lohas la frunta
si es lic lohas la riguesa / si es prudent / just
fons / liberal / o magnanim / lohas les virtut
que detora lohas son dignes / Dui tully en lo
primer dels officis / que la vera noblesa se ac qui
reus per la virtut de fortaleza del const'atio
en los casos ardues / Esto quat' algun fa algun acte
noble en la guerra / Com es de matar en un espell
o ila o ciutat / deuen tot lo exercit o de combatre
ab lo enemi' / cors per cors / e deuen aquell
monstrans que en los casos difficults sta l'au e
la virtut / que quau' dauid fos persuadi per
sahul no deuen combatre ab lo pheliseu no
volgna lepar / lo que hama empres / abans que
na ab lo gran folis e lo deue com apper en

Lo primer deley veyt a q' d'ny capitulo
Sapi monstra dauid la noblesa del fort e cors
tant animo en la csa tant ardua y terrible
Sapi segonya la vera noblesa ab virtut de
la fortaleza e de la prudencia qui es lo vll
de tots les virtut / E s'es la prudencia q'of
peru' x'uenit de honrosa vida a seuer
ningun no pot / Dui de per q' lo vey deu
esse q'ndem / la doctrina del qual aprofi
ta als s'ent subyets que quales lo regidor
de la ciutat tal son los qui habiten en ella
E tot veyt deu esse dotat en tots facultats
ny deuen ignorar les l'etres / Com se l'yo de Me
pandre e de Julio esse esse stas homens
d'ist'oms / Certament no deu esse de alij
qui pot esse de f'mareus o quau' son gran
dona aquella Isis regina dels egiptians
que primera hoba les l'etres / E son gran a
quella niconstrans qui los latinos l'etres
dona als italians / per les quals deuen en
nobria deley frunt' diuines y humanes / y per
ellos nos son deullas grans secrets de natura
Certament los illustres obres de nre auctors
pares s'ia trobes en tenebres e fora de me
moria / si la lum deley l'etres no les hagnes
guardades /

DE NOBILITATE

De la noblesa moral son trades d'anes opi
nions alguns digueren q' la noblesa veuen
per liqueses altres digueren que p' linage
altres que per virtut / les quals opinions es
necessari' dilucidar per que la veritat s'ia
mes clara / la primera opinio son que la
noblesa veuen per liqueses / Com deya vn
emperador q' la noblesa era antigua
riguesa / e bonis costumes no poden esse s'es
virtut / E dui tully en lo primer dels officis
fugere debemus a cub d'ici deley p'uenies
per que no tenem alguna conijunctio en la
virtut / E la l'ust' o p'rona com dui la forma
deley liqueses / fluga e frapil e la virtut
es clara e eterna / La liberalitas es
virtut moral qui fa los homens dars y
amables a deu / y al poble / distribuint de
los bens a qui deu / La d'aritia es odiosa

A Deu y als homens el home anaxny qstiny
 als altres es bo e vchem en vny dies molts ho
 mens als quals fortuna es prospera e son porty
 en pecunies qui ab la noblesa volen effer molt
 estimats e los altres homens appellen d'istios
 los quals ab loqre q' violant volen mostrar la
 l'ua noblesa confians deff' uiqueres per que
 la virtut sta luy d'ella la qual cosa approba
 boeq en lo segon de Solario diem no en les
 uiqueres que mudables son mes en les virtuts
 se fa lo home prefer e dela primera opinio
 abasta lo di /

La secona opinio son que la noblesa venia
 per linatge e segon la tal opinio tots son
 nobles segon lo pens lo qual opinyo statuy
 dela veritat haueu di primerament
 q' la noblesa ha origo o principi d'ells virtut
 morals que son los homens clars e illustres
 e entells cosas per deu orades agra del
 Angel lo home es mes noble. Com diu lo ofal
 mista eum paulo minus ab Angelis que
 vol dix que deu ha fe lo home con menor
 del Angel e la coronas de honor e gloria
 clo ha constituyt seuyor sobre los sues obras
 e les virtuts morals qui son operacions hu
 monas son feta loqre del animo com fa
 luy diu lo seuy es del cors e lo Imperij del
 animo e les operacions animals no del cors
 mes dela anima diem que son / e si algun vol
 arguy que la noblesa ve per linatge no diu
 de Caronitully qui pensu su l'audas aliena
 parat / diu qui lo ha lo su linatge e para
 de cofastancia que no es sua e aquells talo
 son l'adras dela honor q' fama de aquells
 qui ab molts treballs y perills dela vida tal
 corona de honra fama haq' uanyada
 meritament / los bons Canallers de cerapof
 sa de Cicilio no amd per noble aningu fino
 aquell qui ex fa propria virtut puanya
 la noblesa e no volen allegarse delo que
 los antepassars haueu fer per que no era cosa
 sua / e diu Aristotil en lo l'ib' dela ethica
 que lo que no ofro celis de propria voluntat
 ugra labor ny imperij non importa ny
 los nostros dies mes onah de virtut per que
 sequiam los bones vob sues esta en nostros
 voluntats voler onó voler e diu lo 2o

D'aculy que lo Aristotil no se no fa lo home
 noble sino lo animo de aquell qui en virtut
 se debra que api con lo sol per loqre cla
 redar illumina lo dia api la virtut de for
 taleza illumina lo bon Canaller e api dela
 secona opi no parit /

La tercera opinio foud' que la noblesa ve
 per virtut per quau la sola virtut
 de animo es uia / e diu Aristotil en lo primer
 dela ethica Certament en les cosas hu
 manes no ha tanta certitud quanta eb en
 les cosas que segon virtut se fan quasi mol
 tes son las virtuts la optima y mes perfectis
 sima es aquella que cura les cosas aedues
 y ueribles es que es la virtut de fortaleza
 del animo per la qual la vera noblesa
 se aquire e son foud' los homens qui son
 abres en tolerau effer les cosas grans y
 agra dela fortaleza / per quau les nafes
 y la mort al magnanim e for Canaller
 son doloroses les quals se e la batalla per
 la honra de deu y de son seuyor ay molt
 propinquas ala mort quasi indigne de uire
 si contra la virtut del noble animo feye
 diu aristotil terribleissima cosa es la mort
 ally es la si ninguna cosa debe onal d'ally
 homans als morals per effer dit e diu
 tully en les paradors terrible cosa es la
 mort en aquells que en seup ab la vida
 y no entres cosas se e per mes no de aquells
 que la honra mora no se e la tercera
 opinio abundau mes se dita /

De militia

Diu vegey en lo primer dela cosa militau
 que en seup ant hie era costum los homens
 Andiox en bones arts e en endre arts e frin
 cios per que conegessen les cosas ocultas o
 amagades al modo de uie deu uire ne
 estuies Comfia cosa natural al home
 voler saber la veritat veure en totes cosas
 com diu aristotil en lo primer dela metafisica
 que tot los homens naturalment de
 sien saber per que lo saber e per se honra

y per aquell som differents aley besties el home
 es aquell qui per la nobleza de son entendiment viu
 segons lo dictamen de la raho e de les coses anofals
 / ofahedors / per la qual vn home excel
 leix al altre pors diuerses operacions / lo que
 vn home excel en la raho es en les obres ardues
 de la milicia que qual gran honor e llahors
 se ha de fer per aquells que en tal aux treballa
 com lo noble que la laboriosa e degra treballa
 E les coses que treballa gran de les armes dignes
 de honor / Com diu Job ha vn capitols que la
 corda del home es milicia sobre la terra. E la milicia
 se ha de fer per demilitar, opaleau es dir que
 no s'aportem los Camallers mox en cara los
 sacerdots han demilitar per la deffensio de la
 fe. E aquest nom de milicia diuen alguns que fons
 Junet de milia romans apres de poblada la
 ciutat de roma erdena e ferent mil Camallers
 que se ha de fer completa repeti en lo sepon
 l'obra e de des en lo primer libre tota la milicia
 diuiden en tres parts. Cael en Camallers que ont
 el exerci de la mar. E aquells tres son tota
 la milicia e hanen dos maneres de Camallers
 proue e la guerra armada e calomn milicia
 en la forma del corb y altre ab l'aux y destria del
 animo. E aquells que milicia en la forma corporal
 es necessari instituir los en l'aux per que com sien
 en la batalla per l'aux. Industria mens sapien
 paleau en les batallas, no solament la multitudine
 mes lo l'aux de donar la victoria ny lo
 romans per altra cosa subyugaren tantas naci
 ons sino per lo industria exerci que tenen en
 les armes. E la sciencia de ben prouar no degra
 industria en lo corb e andaria en lo animo. En
 la batalla los podis exercitar en animo son mes
 prompts ala victoria que no la industria e gros
 sera multitudine. E los bons Camallers auigant
 prouar mes per lo auxny del animo que no
 per la forza del corb com diu salustij. Si les coses de
 la milicia pro caligen del corb o del animo co
 vegam que tres nres forces en lo animo y en
 lo corb son instituides. E los homens forts e mag
 namins en les coses bellicosas son mes apres que
 los altres lo rey dels Camallers se den elegi. Vn que
 sia dur o capita de son exerci en lo qual sia la
 sciencia de ben militat prouar excellen en virtut
 molt treballans en los negocijs for en la batalla

Industrios e consult en los loque ha fer, tal
 deu fer lo bon Capita / enoble de animo, deu
 haure e entre multitudine de membres es neces
 sari fer en al qual tors los altres membres
 subyeren api com es lo dur de l'exercit qui
 pendem, Just, for, liberal, e magna
 nim que deu edota entors facultats que
 que de totes coses s'apra donar raho com
 y se ha de demanar. E lo bon dur en les coses
 que ha de fer ab gran prudencia que es la
 terra raho de les coses que ha de fer ap en mar
 com en terra y per prouar en les coses que
 son necessaries en la batalla, lo prudent
 dur com deu alguns singals de bon dur de
 mal sap lo que se ha fer per la gran pro
 uencia de moltes coses ha de fer d'elles
 coses deu fer ab celer e en les coses de pall
 ab gran animo deu pendre, lo prudent
 capita deu elegre los Camallers en la compa
 nya homens honests y de verponya que la
 verponya que guarda supie sa victoria lo
 Camaller en esto tota la salut de la republica
 no que los Camallers no solament per lo corb
 mes lo animo prouant sino sien elegit. E
 no com antigament se ven los romans ele
 gren ferres, fustes, canicels, per que lo
 exerci es mes apres en l'orden de los treballa
 de la batalla que en cara que fien effor
 cast del corb fecturand del animo e de
 verponya y no prouant per causa de
 l'honor mes y turbano del animo ab dos
 tribunes capitans esto prouar certament
 elegit deus los Camallers de edas jone
 de animo noble temen la infamia que diu
 Valerius maximo en lo seu libre capitol per
 en la uita Cuitar los nobles jone los Illij
 tapen en bons arts e majorment en la art
 militar / per que conegen ninguna gloria
 poder aconseguir sino per lo exerci de les ar
 mes mes que no per la eloquencia o modo de
 ben parlar qui mes digne es de labor lo home
 ben parlant oblidau a por que lo ben mili
 tar per all' honra lo treball e per illes major
 labor. E lo preny deu major que que vida
 en lo mon mes laboriosa que del pobre camaller

en enla enla enla enla

que no solament del cors mas en cura del ense-
nimens passa gran treball que no solament
a ell mas encara lo Cavall y las armas ha de
pouerax. Juyne gencara en lo Camp. Per fam-
brar, calor, suor, pols, vent, treball y dolor
any me par, esser dignes de labor aquells que
son apres en tollerax las cosas toux adversas
y laboriosas, les cosas dela milia no nehan menper
differencias ny en lo Camp no volen parax
sino son e constants animos y obre dels mal que
fals parax bastant a repellir lo enemig fusta
fust lo art militar, lo prudent capitá deustax
tox temps vellaus lo enemig no l'hoia dormir
vons los negocij dela guerra primerament fpedir
ab bon Consell y bones parax que si les parax
les noy absten a forsa d'armes de pugnar ab lo
enemig y pponer lo poble Roma sino la milia y
vons de fortaleza que abans de lliberax moue
la honor de aquella depar, Com se ho murio se
volsa, e demando regulo e de molts altres romans
per les seues tantes virtut sobrenatural totes les
altres nacions e de les pestes de aquells se parte
ab honor, e la honor cosa preclarissima per
la qual los homes no fugen als treballs ny temen
los perills, En lo temps dela batalla totes las cosas
son subjectas ala fortaleza del animo ny es dau-
certa ninguna visioia que atox no sia temerosa
y la hora dela batalla haue lo home gran ter-
ror, qui es lo home qui no par, e lo provey
dela famia que lo perill seus y mill velle noy
par e los homes superis en las cosas dela batal-
les en dauera no frax ny motax algu confusos de
temor se quen per hont pugnen fugir, los
bons Cavallers stan en la batalla tollerax totes co-
sas que honore de son Rey e del dela Republica, lo
quidens dur seu esser diligens en la custodia de
son exercit en les manys del qual sta la salut dela
cosa comuna, lo magnanim Capita e for uose
forba en los subis e supronis perills que si lo cob-
reda debil oflar lo animo sia for, e que talo
coses fa les ab gran art y prudencia, d'hois diu
sans propoy en lo rex dels morals, dianofaltre
delita la grandesa del granj nou deu auerax
la hobria del treball que de aquells grand que
dels treballs de virtuosos lo guay glorioses, e
los Cavallers son dignes de granj e per los treballs
justs que parax mereix en justa paga, li se

que Julio Cesar edifica en la ciutat de
Roma una ley per los seus Cavallers qui
eren vells e alguns de membres qui no podien
militar, que al huysson de la honorable
la qual era se deya toberna visioia
que vny e una festeja que die gra Maria
haush berj e mitament huysson de la vida
afirmada per los, e huysson
poffens per algun delo ca, e huysson
rial. Qui plataro huysson de la milia
floy molis en los romans que vny e di
se monstren astox de huysson de la cin-
ta molis statues totes en huysson militar,
per mostrex la gloria bellica dels foris
animos de aquells qui tany treball tollerax
la fama dels qual per huysson. E talgu
volsa diu gles cosas dela milia son son doming
dela fortuna respondem e huysson capitá
ordena las cosas dela batalla e vny que
ningun incomenem lo pugna se que diu
y pagas e huysson capitá e huysson
moua la milia no per se huysson mes per
regillir aquella, e lo offic del Cavallers sans
glorios ueritayes, haue di obus que en
las batallas vny totes e veyen all to bon
Cavallers son Conquist, e los qui son excel-
lents de auerax ueritayes pugnan ensemple
ab son Rey y seuy qui es auerax delo com han
bon pastre e no dubre de morte per salvar
se ouelles apí con huysson no dubra en seure
l'amon per la redempcio humana, e dela sua
victoria a altri no dona la gloria, diu st. mathieu
ha huysson capitá e huysson e huysson
e api de in d'illustres e preclaras aquells qui les
seus vny luen en los dies, e dela milia han seure
tox aquells, huysson, e huysson, e huysson,
tito lino, con to lo patre e en lo quart tri-
umphi de fama que seure e huysson de las ar-
mes mes que huysson humana operario labor
gloria triumpho e huysson.

Di de la milia direndels seuyals
que los Cavallers son signats

Los seuyals son diu en molts maneres

Car son diris en spirital e corporal, los spirituals
 son aquells que son figurats en la anima nostra com
 diu. ~~...~~ Signatu est
 figuratus. ~~...~~ spirituals com
 es lo signat de la Cruz e dels sacraments de
 santa m. ~~...~~ Los signals corporals son
 aquells que com lo ~~...~~ com diu
 Joannes de sacrobusto en lo tractat de spera mun
 di. Et ha d'altre signat que diu en meta fisico com diu
 lo aristotil en lo primer de la ethica. Deluy se
 gatorij ~~...~~ habent que vol diu com los balles
 hand signat. Et ha d'altre signat que diu
~~...~~ que sem Jndiq de mo
 tra. Et ha d'altre signat, Et ha d'altre
 signat testimonial com dels notars qual mesen
 en los contractes e notas per lo que es comendat
 a una manera. Ha d'altre tres maneres de signat b
 In quibus bartholus In tractatu de Julijus ex armis
 q. ~~...~~ mercatorij
 eruditione. ~~...~~ ha d'altre tres maneres
 de signat, de machanidy, de mercaderes, de
 nobles, lo signat del machano se mostra en les
 obras que fa com son los qui son fozes, puzals
 gauras, ~~...~~ lo signat del mercader se mostra
 en les lletres e lables al qual diu mocha
 lo signat del noble se mostra en lo son. E com
 lo signat arma puzala per deffenso mudan
 lo signat de signat en arma per seu com
 diu lo ~~...~~ appre
 hende arma e scutum e escuzge. In adjuvum
 milij. ~~...~~ a offensio o
 deffenso els primers q' foren trobades per af
 fensio o deffensio foren la pafa e lo seu ab
 les quals los homes poden millor mostrar la
 nobleza del animo. Confia en propria virtus
 ma. ~~...~~ molt fano
 table en la ayuda de aquells qui puzan
 per deffenso de la ley divina. Los Cavallers e
 gentils homes se puzan de diverses coses segon
 diren los obres de dres e de ben merits. Alqunt
 se puzan de coses animades altres puzan de
 coses inanimades. Molts Cavallers e gentils homes
 que se puzan de diverses coses per que volen
 diu alguns q' les coses animades e inanimades
 oles Inanimades es fals signat que los ley
 cerarien les coses mas nobles per elles.
 Les coses Inanimades que diu molt eser mes

nobles son, pabs, vandes, fapes, torloque,
 venen en apres en les regles del blasfome
 dels animals q' venen a dy per la proprie
 tas sua de quals q' venen cap, mang y altres
 dels signals del Cel com son Sol, luna, Meta
 Cometa, saber la propietat als astroledy es
 dada la tal notoria, dels animals sobre la pro
 prietas. Agui lo libre dels animals, de les herbes
 y arbres, filles finys, mare iudolan auicenna
 q' es m. ~~...~~ en los libres die
 moltes coses les quals si de jian sabe les
 libres. ~~...~~ per evitar q' se
 quitas.

Diu ha d'altre maneres que los Cavallers son
 signats meritament e basta a quisiun ca
 ualler o gentil home haver un signat al ton
 solament e haver ne q' es un signat de dy
 lens Capitans que son stat en lo son que
 son stat de tres nacons cos de p. de
 Juhens e de ropians los gentils sonzans, heros
 Alexandre, Julio cesar, dels Juhens, Jofue
 davis, Judas macabeu, dels christians
 dy arns, Carls magnu, edofo de bebilon
 qui fonde ray de hierusalem. Egort en f. fa
 la corona de spines que Jhu nostre meye
 d'empor fonde coronat. ~~...~~ lo
 spines en moltes parts, Aquest non capi
 tant son diris mes nobles que quoms son stat
 e apres dells per que ells foren amadors de
 d. ~~...~~ de justitia
 de fozalga, de magnanimidas, e libera
 lida, ~~...~~ ningun no pot
 mider. ~~...~~ de ho
 norosa fama, ~~...~~ dy
 dy capitans venen per ha d'altre en lo
 blasp, ~~...~~ la militia
 eser mes noble de tots los altres arts e los
 homes qui en tal art treballen e celles en
 tots los altres.

Joannes als signals dels cavallers e gentils
 homes. ~~...~~ no eser bon ca
 ualler o gentil home aquell qui pose molt
 signals o armes diu en lo seu. ~~...~~ la
 puzan de son linatge crehent eser mes

mes nobles q losaltres q hatal q primer duna
 e foue lladres del que no han fe. Com diu
 dregenes que nos deu loar ney de del que no
 es enfi. Ediu lo segondafual. Com diu haueu
 abans que lo auis. l'usage. Prosa lo home noble
 fino aquell quieu virtus sedelita queapi com
 lo fol. e per lo sua clareda. Illumina lo dia
 ayxi la virtus de fortaleza Illumina e enuol
 les lo Canaller, e gentil home. / La pi abaso
 quieu Canaller e gentil home. / En el senyal
 e enuol. Entretots los senyals lo del pare deu
 quechir. Si algun herencia de noble linage
 fara algun are virtus en la batalla. q'isa
 propria virtus que nececa que signa per
 fou Rey y senyor en testimonij de la cosa ben
 brada. Si lo Canaller e gentil home fara
 algun are virtus lo Rey y deu donar altre
 senyal de costar del seu q'elo are nonamet
 donar. Ediaquell alogreaxi ell elos qui agri
 de ell vendran.

De manen alguns si lo Rey por fer algun
 noble seu meris precedens de Justitia los
 doctores diuen que no queque ningun no e
 noble fino es bo. Com diu es, lo Rey no pot fer
 bo ny mal auingun fino es de sa natura ny lo Rey
 no pot dar la virtus de fortaleza del animo
 abla qual la vera noblesa moral se ganya
 en las arduas e enuolles coses de las batalles hon
 los honem amosten mes la virtus de fortaleza
 e fortaleza es virtus moral qui es habu els per
 pro pria voluntaria. La qual virtus lo Rey
 no pot donar altre met. Si en Justitia lo liberal
 arbitre si altre era senyor de una voluntaria. Ma
 para lo Rey no pot fer ningun noble honem
 di al principi que la noblesa es excellencia
 del animo dada per lo sobiran creador. lo
 Rey be pot dar alguns dignitas alqui ly plau
 encara que sia persona viciosa per la qual
 sera di noble per que ly dignitas merecen
 estar en poder de persona noble. / Justa es la
 dignitas seu virtus. Aquell es di merita
 mens noble qui mes la vida per fou Rey y senyor
 y per la salut dela Republica. / Tot los altres son
 nobles de nom mes no per meris precedens.

El Rey donara senyal e armes en
 alguna batalla o guerra que causa de
 algun ~~...~~ quechir
 diu ~~...~~ en
 aquell ~~...~~ no
 mostrara lo meris ~~...~~ del ser
 ny oblat. / lo senyal del Rey ~~...~~
 en mig del seu que api com lo Rey es firm
 ar en lo mig del coy com honem noble
 membre. / Ayxi lo senyal del Rey en mig del
 seu ~~...~~ lo Canaller e gentil
 home ~~...~~ senyor
 El Rey ~~...~~ el Rey
 armis /

Si algun Canaller o senyor d'herencia sia
 en com fill adoptiu de noble linage abra
 comoro ~~...~~ que que pot
 tengues lo men e nom y ~~...~~ senyal
 deu quechir diu que lo del pare e excep
 to la herencia no fos de ninguna dignitas
 que ahoue es lo mayor cya lo menor com
 uehem del emperador que lo elapien
 de algun duc. / Com e els leya las armes
 proprias suas e per la del Imperij e per
 aquell es di Rey dels romans. / Aquell que
 per la herencia deu portar las armes de
 aquell qui la dona en mig del seu com
 honem di las del Rey e api no injurara ny
 agri ny algu donar la herencia.

Diu dels senyals y armes
 dels colors ~~...~~
 Armes se componen

Diu oris ~~...~~ lo libro de ayse en ceptato
 que color es eptemio de la vista e on
 deseminat eorb. / El color es accident quib
 fa per unio del eorb haur eora fa. / Com
 sense los colors per los contraries calitats dels
 elements los quals son, Calt, fra, sec, chu
 mis e foudos elements o principi de color com
 es blanc e negre. / E toty los altres colors son dies
 mijes colors q'ont que mes o menys participen

dels dos Armes, color del blanc y del negre.
 La color blanca se cobra en dos maneres
 la una es fada de humitat com appareu la
 neu, l'altra es fada de aquell que queda com en la
 para calçada, la color negra se cobra per
 color e humitat com appareu el carbon que es
 fada de la linya negra e en la candela encesa
 en la parer que lo feu de aquella fa la parer
 negre, la color vermella se fa de arpen dim
 de coffee ab certa preparació al for ala
 qual color diuen vermella, la color blava
 en d'una manera se cobra com en d'una altra que es
 d'una aqua que se fa de suc de una herba que es
 del color del qual lo diuen blau, lo color
 blanc, la color verd se cobra en dos maneres la
 una es de mena que diuen verd verd e l'altra
 se fa de color e vinagre en lo humis ala
 qual color diuen verd verd, los heraus e leys
 heraus de les mans una altra color en les ar
 mes ala qual ells diuen porpre qui es morat
 que se fa en part del mon en ningun lloc
 de aqua sino en los leons de castella que en
 d'una manera de gueltes com appareu en les armes
 del rey que qui primer vinguer en spanya
 ab lo nom de combarens lo nom del qual
 foude atropus qui foude mort per lo rey
 Canaller en la ciutat de barcelona l'edat
 latal generario foude lo rey don lodrico que
 foude causa de la destrucció de spanya e tot
 los leys qui son stas apres de aquell en castel
 la del tal linatge se alegren, lo qual por
 tane en les armes los leons vermells de gueltes
 e no de porpre, en tres llocs antigues de
 castella los leons son de gueltes, la vera
 color del porpre es prana o carmesí com diu
 qui ha fet lo libre de armes e de batalles lo
 Bartol en lo tractat que ha fet de Juliano
 es armis Jo xer que la tal color sta junta
 per algun qui ignorava la natural phica
 ny com se cobra les colors per les contraries
 qualitat dels elements com diu de les co
 lors que los pintors solen pintar les armes dels
 Canallers y gentils homes, los quals son quatre
 e dos metalls que en lo modo del blasonar son
 diu api, or, arpen, quella, azul, sinoble e
 sabba los quals noms e vocables no son latins ny
 grecs, italians, alemanys, francesos o anglics

ny spanyols sino son aixi diu segons la Ju
 reuris del primer Jmador lo nom del
 qual se ignora, Es lo de en esta
 he circums molt vocabulistes y glos
 rials que may he pogut trobar lo original
 o principi don tal vocably que en d'una
 lo heraus o leys d'armes se sabem d'ar
 alguna perquè es aixi en prashica fins
 al present dia,

Segueix se lo modo del
 Blasonar /

Deuen notar q' Blasonar en lingua
 francesa vol di loar algu en testimonij de
 virtut e Blafmar vol di increpar e en
 cul per algu en testimonij de vici, lo bla
 sonar foude trobar per aquells qui liri
 guen de duello o batalla de dos perquè
 son stas molt homes en lo mon d'armes
 de les persones que en de noble linatge y
 molt d'armes en les armes api ha cavall com
 ha qui stas en un castell per
 gloriade facultat no poder se mostrar
 qui en de, los quals en de en poder de parer
 o de mena pobres que com no pogueren es
 critar se les persones inculparen algun
 Canaller o gentil home de algun cas e bene
 que mes promptament pogueren venir
 al assere de son noble desig, lo inculpar
 feut se seis culpa alguna feya resposta
 en aquell qui inculpa de mal cas, la
 qual resposta hanen per heraus o rey
 de armes persona discreta of lo gentil
 home qui inculpa sta luy de bona ciutat
 en lo castell de pare o juma tres o quatre
 legues, lo discreto heraus o rey d'armes deu
 conocar alguns Canallers e gentils homes
 de la mes propingua ciutat que li vinguer
 ha fet testimonij ala resposta que fa tal
 gentil home o Canaller, a un tal gentil
 home qui sta en tal castell, lo qual ha
 inculpat de cas e bene a un tal gentil hom
 qui permy li ha mes la resposta, lo discreto
 heraus deu portar en sa companya un
 notari en vista del castell, se deu vestir la
 cota d'armes e arribar ala porta del castell

es eploneses sien
 ... de Conjen
 ... ren la
 ... qualb
 ... facultas
 ... la qual ha
 ... de /

color que
 ... noticia quel
 ... s'poy
 ... p'p'os
 ... tanta dis
 ... d'icac
 ... de nepe e
 ... ala dinifio
 ... guereu
 ... s'p'ue
 ... los angle
 ... melles
 ... blaudra e la
 ... de que for aipj
 ... lamidre que
 ... rindura dels ca
 ... portu fapent
 ... gonye e ju
 ... son mol les
 ... conquis los fer
 ... sub com son

Eda facit. Conocença / la signa que sia equinoca
 que tingues ... / la pena que for al pro
 p'p'os del Jure / la quarta que si la Jureuo
 parte deli es major a dita / las Jureuions son
 felicitades per los homines que tenen los empuñels
 y alegres e f'p'ibiles f'p'ont d'ueres y p'p'riens del
 animo deli qualis lo Jureus son d'ifficils que lo Ju
 reuions uololam Jureuion al Cavallex o q'el
 home en la vida mas encara que la mort en
 la sepultura per modo de d'iveros exemplos
 Et no bene Cavallex e qual home den treballar
 en la vida d'iveros Jureuions d'iveros legam
 memoria d'ell après la vida que qual prougnu
 Num e que após d'iveros Jureuion

S equitur de dignitate

Diu y f'p'horub en lo libe dela etimologia que
 dignitas una honesta autoritas cultura de
 honor e dignitas en lo primer d'averencia que digni
 tar es una honesta autoritas / Los homines a onse
 que per se d'iveros f'p'ime de virtus e d'iveros
 Ap'it / lo home honras per dignitas seu effe
 virtuos / reproada es lo dignitas seu d'iveros e la
 virtus / d'iveros e lo primer d'el d'iveros d'iveros
 que dignitas es aquella que lo qual / f'p'it d'iveros
 hato de d'iveros es aquella que se los homines que
 dignes de honor qui es primer de la virtus / d'iveros
 d'iveros que los homines qui son dignitas seu
 effe de Jureuion e de bona fama / Et salamo en
 lo d'iveros p' roneu d'iveros que milla es bon nom
 que molles de que se / d'iveros y argent / E d'iveros fi
 lofoph en lo primer dela palina / Los Reys
 son d'iveros dignes per excellencia de virtus / d'iveros delinas
 ee / e la homines virtuosos es donar lo regionel
 e d'iveros dela Republica qui es de d'iveros / lo
 qual es Regu per la providencia divina nob
 que no per la Jureuion humana / Les dignitas
 son ac quisides per f'p'ria son ac quisides en Pon
 en lo tranquil d'iveros seu perill dela vida e hon
 lo treball e perill es maja la honra els premi
 den mayor effe com d'iveros / Les dignitas son acqui
 sidos per propria virtus en totes facultats a pi
 en las armas com en las altres f'p'rias / E les dignitas

acquisides per f'p'ria son de vida de aquell
 quilas ha acquisides mas no passa de pare a
 fill ayxi com lo doctorat ny les dignitats qui son
 per clerico com papa y emperador mestre de lods
 no son sino de vida / Les dignitats son successives
 ayxi com del pare al fill a totes los de f'p'riens
 de aquell qui f'p'ria d'iveros mereis / f'p'ria f'p'ria
 d'iveros / E les dignitats militares son guanyades
 ab graus traballs y perills / E ayxi mereis
 ab graus ab p'p'ria d'iveros f'p'ria f'p'ria
 de homines qui per la honra de f'p'ria f'p'ria
 no han fugit als traballs y perills / E ayxi mereis
 mereis / f'p'ria las dignitats per f'p'ria Reys y
 f'p'ria a els donades /

Antiguamente era costuma dels d'iveros ser enobles
 Reys que quan donaven a onse un Cavallex
 o gentil home per merits y p'p'ria tal orde
 f'p'riant / d'iveros lo Rey anaga deuant tot los
 f'p'ria el cridoma per son nom lo cavallex
 o gentil home ayxi volia donar la dignitas
 E d'iveros o / d'iveros e ab lo primer e quando dels
 traballs e perills que hato f'p'ria en las ba
 tallas per honra de uia corona donant d'iveros
 la dignitas comital ab una tal corona / e d'iveros
 e d'iveros de aquella per d'iveros de d'iveros
 de d'iveros de legitimatimom / E ayxi mereis
 d'iveros obus / d'iveros donan la l'oueola comital
 ordenados de perills e perills / d'iveros per d'iveros
 meritis / guanyada la qual lo Rey deu methe
 al cap del nouell compe / E d'iveros methe lo Rey
 en las mans del compe / la f'p'ria obant
 comital / f'p'ria dels armys del compe / E f'p'ria
 la Cerimonia lo Rey lo deu p'p'ria per la ma
 e mereis aquell d'iveros les cortines e ensenys / d'iveros
 lamissa / E d'iveros lamissa anons / lo Rey apalario
 lo deu methe a son costat / e d'iveros deu donar adinar
 ala f'p'ria / E ayxi deu f'p'ria virtus Rey en
 dia de la gona gran solemnitas per recitar
 los animos dels mereis / E que per les d'iveros
 tres obus tals dignitats acquisides per

perce rexer Rey de Arago qui f'p'ria de Rey
 de les Cerimonies f'p'ria home done en moltes
 facultats e molt bon f'p'ria conse mestre

fabricada per lo
 animal compost
 Cap de cabre
 ... gonyla
 ... compost
 ... de Ju
 ... com Jureuionades
 ... de la cofa
 ... Jureuion ha
 ... la primera que f'p'ria

En los libros escritos de esta materia se ve la política de toda España en sus tiempos. Equivale donaque alguna dignidad servane lorde de nunt di lo qual ordena lo emperador carlesmagne ab moltes altres serimones e ornamente del stat militar. Aquello politico volque saber totes les serimones que faren totes los reys del mon agimorot com christians toum en guerra com en pau lo noble rey trameb los seus herans homes. Sores y de bon juzeu que fex aquelles ell fol informar de los logue veuhen que quell pogues omne la sua cosa de bone y honesta serimones. Et volque haue en sa casa un mestre de serimones asi como lo papa que que com vngreñu embaxador de daltres reys sabe honr los de puey assentor, seu que nro olitigi asi como se fa en cur romana, honr totes les serimones son mes servades toum en lo stat militar com en lo eclesiastic eringun no cotadun alo que lo mestre de las serimones ordena segun que de ves en ves volque saber aquell rey quales dignidades militares tenia en su reque que que en tiempos de guerra sabe que puen ser pora se ptauy aqun una dignidad. Primo lo vengreñu es obligat de servir al vengreñu y son fide acanall e fide apen e lo baro, ab go. lo vengreñu ab .xx. lo vengreñu ab .xxx. lo marques ab lxx. lo duc ab .c. que per also dona lo rey castella e viles ab por sermeis que que en tiempos de neceitas ayuden a pndey y fuyor de tal modo ordena la sua casa aquell rey que fol lum atos los que legreñu en apres dell en lo reque de Arago.

Dici de puey en lo tercer libro de la militar que los romans y faren en la guerra moltes señales que abla sola ven del home lo esperis regimot p dia fmo ab señales que puen lo esperis fmo men fmo conegut, los quales de tres maneras de señales son vocalz, mignocals, e muss, los vocalz son aquells que ab la ven humana son conegut com es lo nom que dona lo capita de mi e de dia com es lo appellis del reque com dionia st jordi o st jago, los mignocals son trompetes, clarins, buzinas, e tabals per los quales señales lo esperis en sen lo que deu ser los señales muss son los cornos dornes que poseen los homes qui son de noble.

linage, e los comandos de los señales e los justis mes obanderey per los quales se puen es mas Regis. Et son altres señales, muss com son de dia las fmo des y en lo capella viles e curias que son afitadas per pajar bignos que la murella drey e dreyen los quales justician la neceitas que son los delys, los quales señales lo camaller e gentil home nro bon capita y honore de nro reque y política.

Las dignidades son vny con pajar. Emperador, Rey, Duque, Marques, Conde, Vizconde, Barón, etc., las quales dignidades son en la forma o tall de... / lo noble, no es dignidad militar com lo es en aquests reques que de la nobleza haue de ser gran en lo pte.

De los señales de los justicias o bandereras

Insignia, vexillum, o bandera que son en una cosa, es la justicia que porta en lo camp que qual los lo esperis regis, es mon vna fmo, segun la voluntat del duc o capita de pte, las quales bandereras son donades a los dignidades militares qui son ordenades por lo emperador carles magne en ornament e favor del noble e militar, que que haque orde en la guerra qndemmen ordena oris, com es en lo cel que de las cosas de la militia al pte qndemna y obse son regides y poveriades de los justicias o bandereras. En lo reque de Arago Castellaunya, y Valuria son for gran abus que del rey fue al noble fan un tall de bandera la qual es bandera capital y el camaller fa bandera de baro, y el baro de vengreñu, lo que di fia di en bon pte toum nobles camalleres com son stant en aquests reques fue al pte dia en no haue trabellar ninguno de los en saber los nomb de dros bandereras, e no vler. Segun lo honore y grosser pte de los marines que no saben dros bandereras de dros.

bandera de couer, e tallamar, los quals nony
son per omnia, una nona o galera o altre
navily sus alguna autoritat de reis metich
o de genetria ny preque forta Jumentat
les Jufignies ny aque se ne pen en terra o en
mare, ny per que son mes en sepultures
dels reys e comptes e dels altres dignitats
militars

militar e pero devesos ofi en
figura. les Jufignies o banderes segons
la forma han de tenir e lo tall delles

Memoranda questis e entre famosos ca
pitans si lo rey deu donar tota la sua Jufig
nia o bandera ha algun capita de son ex
ercit. E los mes duen que no en la Jufignia
o bandera real no deu esser. Heja Juis alij
hous lo reys en persona. Inquit y Jago
cap. xxxij. Dny gloriam meam alteri
non dabo. Dn que la sua gloria no done
ha alij ny deu esser de altri qui pot esser desi
matis. quoniam omnis homo mendax. Dni que
tor homer pot metie. Si au Job Jn ampelis Jme
ni. granitatem Dni quen los angels troba
granitas e malina quam mes en los homens
lo victore prudent. Rey deu venir a quella nob
la victur de prudencia qui es lull de les coses
ha no altres agibles la qual nos nostra esser
premits en lo queus poria avenir. De la qual
victur se feriren los romans entors los ne
gois de les guerres que de petta que ere roma
la feren gran ab la prudencia sua feren
molt regnes e promises a ella Joffen tri
butaris, los romans ny Julius Cesar may do
naren a ningun dels seus capitans tota la Ju
fignia Jmperial sino la quarta part de
aquella. E la tal regla se feua en francia
en anglaterra, en alemanya ny en part
de septim lorde de les ceremonies militars
es tant predu com en spanya, lo noble em
perador Carles maynes lepa en esta pro
vincia molt polices en la or del stamens

Faint handwritten text at the top left of the page, possibly a header or title.

Main body of faint handwritten text, appearing to be a list or series of entries, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Mes avant de ven savoir que euclides
 & tholomeu foren grans arismetis
 & geometrichs / & donaxen l'eples en egypte
 & geometria les quals son neygarés saber per
 que sapiam les banderes que mesura deuen
 tenir segons lo offic que haudez api en lo
 camp com en mar o en sepulturas / Les quals
 banderas o Insignias son de diverses forme
 segons les dignitat de qui son et ors han oipo
 o principi de la forma quadrada que agusta
 Rodona es mes noble emes capaxa / La bande
 ra real deu esser quadrada com haueu
 vist demunt en les primeres Insignias o banderas
 Justitulado de quel militar son la comú
 Juicio dels quals comença de un quadrat segons
 autoritat dels autors demunt dit Equatre
 grans dord mes de punta fan un quadrat
 dit fan una palma / et tres palmes fan un pen
 et tres pen fan un pas o un cozjo geometrico que
 son tres palmes / & unker de una mesura / et tres cozjos
 fan deu palmes los quals deu tenir la Insignia o
 Bandera real de standards que vol dir sem
 com dui aristotil en lo primer de la ethica / & de
 quadrangulm sine d' imperacione habent
 superficies equales dels quals ne prenem una
 per fer les Insignias o banderas eal aquesta
 comú Juicio podem saber les llyres de combatre
 apen o a cavall quant passos hom de honor
 ator capre api mator les de torques com fera
 diu en lo camp de la batalla /

ab ses manes y scota y feu lo dir tallamar
 cogu de venesior en lo sua sepultura deu
 metre tallamar y mes avant Bandera
 de corer Impero que noy ha je fino un
 palus de laud & y de ample
 Et lo cavaller o gentil home o home de
 parage o privilegiat & y palus de laud
 e y de ample tan solament /
 Sequitur lo modo de blasonar

Per que ha totes maneres de nobles gent
 com son Rey, ducs, Comtes, barons e ca
 valiers & pertany ha saber per quina causa
 son hobades les armes el modo de blasonar
 per lo Jo Bernas mestre al la ajuda de deu
 vull fer veure lo modo de blasonar Equi qui
 nar los hobas e per quina causa segons per
 los capitols següents sera dit

Capitol primer per qui
 foren hobades les armes
 ne aquina fi

Los qui desien saber los senyals o armes
 don hom ha pus oipo o principi ne qui
 foren los primers Inventors / alguns d'he
 & fons Jacob com signa sos fills segons
 se amostre en lo genesis a xxxviii
 capitols / Altres diuen que fons abrahám
 com ana ha fadonia en la ajuda de son
 Jerma los com appar en lo genesis ha
 homy capitols legim en lo segon de numero
 que deu mana ha moyses que tor el lot
 ponast dels fills de ysrael y foren en lo
 Circuis de Jertabernacle ab ses armes
 & banderes e foren de cada trib. xxv milia
 signast dels que fa testimoni sant Joan
 en lo apocalipsi en lo seren Capitol e foren
 tot en nombre de xxxv milia
 signast per defensio de la ley divina
 Et los cavallers y gentils homes de nostre
 temps meritament son signast per los tre
 bales e perills grans que sostenen en les ba
 tallas per honor de deu y de son Rey & d' d' d' d'

Nota que se deu guardar que ningun gentil
 home que cavaller no sia no de metre en sepul
 tura almet quey ha je al parses com se guarda
 de cavaller qui mes / Als nobles se pertany la
 primera ensenya per que es Bandera real com
 aquells lo Rey los fassa de sa pua de la espa
 quant los creha nobles y en senyal de ses pro
 pres manes talla de la ensenya les escadures
 que ala para sua ha semosten en senyal de
 tal prerogativa e para acostumen portar
 la tal Bandera /
 Als d' venesior es donax portar la segona
 ensenya anomenada tallamar en testimoni
 de tal prerogativa per quant lo senya Rey quat
 los creha d' venesior talla de la Bandera de corer

Et ha salut de la Republica galli hom lo treball
y perill es major la labor e lo premi deu major
esser. Los bons Reyb dels rals homens son nota
e donen armes e penyals per mostrore la nob
lesa del seu animo en les coses que han obrades
en les batalles. E un testimoni de les virtuosos obras
los fadignos de honor y de virtuosa fama
Es la honor esca que clarissima per la qual
los homens de noble animo no desfalco treball
intollerables ny dubren en grandir los gran pe
rills ayxi com hanem dit dels romans. Alhos
dauen lo valentissim Rey y virtuos Alexandre
de macedonia. E lo prudentissim imperador
Julius Cesar y molts altres quins pbs seus
desfiancades com llurs vassalls y seruefos se
governaren valentment en fer de armes affi
pera prouar los llurs valentis y de res pensar
a cadalm segons lo que venia marejar orde
naren que en llurs scuts fos escrita e pintada
o figurada una cosa ab differencia de la qual
cadalm pogues conixer y iuger clarament
de luy prouar y valent fer. La qual cosa
o differencia al p seu se auo mena armes les quals
armes son ordades assignades per los sobredits quins pbs
e penyos y no solament ha aquells valentis homens
mas encara a llur posteritat assignen recorda
cio e memoria de dits valentis ells sein mes Ju
clinors y animos segure e continuatlos pentils
y nobles artes de llurs quedesors.

Capitol dequina maneria son
totes les armes.

For canaller e pentil home qui desije saber lo
blaso de les armes de saber les colors e metalls
de aquelles armes e componer e saber los
metalls e colors quans son y quans los me
talls son or / y argens / les colors son guellos
azur / sinoble / sabba / la guella es de vell
lo azur es blau / sinoble es verd / sabba es negre
la porpra es composta de dos colors coes de blau
y violas / y pena es arminis / los arminis son
de argens e de sabba / los dars de argens e de
azur / en lo blaso hom diu / aquell senyor porta
arminis o dars que ja senen de que son e p
ceptor / quans algun fa arminis de altre color
o metall que en tal cas hom diu tal senyor
porta dars o arminis de or / o sinoble / segons
lo metall y color sera segons venen
en les figures seguent.

M. J. J. J. J.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines and is mostly obscured by fading and ink bleed-through.

Imperator, Rex y Spanie

DE OR Dos agules de sabba, Coronas miembros de or, armas de
sabba, Sus toros sin corona. Escudo primer edereer principal, scax
tele primer edereer de quella Vincastell de or / por el finestay de azur, un
sone de sabba / Segon escudo de Argen / un leo de porpre, corona de or, membrea
de porpre, arma de sabba, segon del primer edereer principal en pal.
lo primer en faja, lo primer de or, quatre pals de quella, segona faja de
quella un scardonte de or, fames de sinoble, segon pal en pal lo primer
de argen. Una creu potencia de or al quatre creuent de or, segon pal faja
de Argen e de quella en sis ptes, Terc del primer edereer principal
en pal, lo primer de or quatre pals de quella, lo segon de or quatre pals
de quella flange de argen. Una agula de sabba corona miembros de or ar
mea de sabba, pendel primer edereer principal unje lozange de argen.
Una granada de bios de sinoble, Aquestos quarters sobredis son del rey
de spanya, segon escudo corer principal scaxela, lo primer de quella
una faja de argen, segon de azur, sembray de floy de lli de or, Borda
componea de argen e de quella, Terc de or tres banded de azur, Borda
de quella, quatre de or viles de sabba, membrea de quella, Armea de azur.
Sus lo segon escudo quarter principal un scax en pal sus lo primer de or
un leo de sabba membrea de quella, arma de sabba, lo segon de quella
una agula de argen corona e arma de sabba, Aquestos dos corer son
de Austria.

Compta de barcna

Vezcompte de cardona

noble de moctus

De or. iij pals de quella

De or iij pals de quella
frange de quella y de azur
sus lo primer iij cartes de or.
lo segon sembray de flos
de lis de or. a. lam bende
guerna

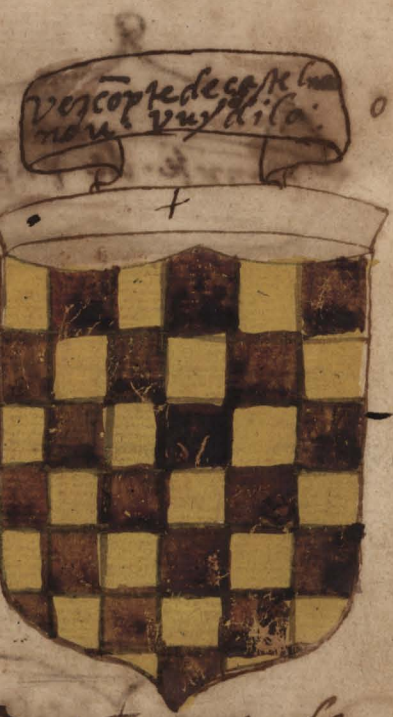
De sabba vn mont
flore de argenti

Vernes orde boxa dos

Compte de rosello

Vezcompte de castella noua vuy dila

De quella vna cernia
de argenti passant

De argenti vna faja
de azur de .ij. pedes
sus ellas .vi. flos de
lis de or

Escaguetada
de or de azur

noble de canet

V. de mot escot
nas deya do lins

Compta de cerdaya

De azur vn leo de

faxe de or de sabba De iij pals de quella

vescōpte de qz fora
d'at.

noble d'uro.

vernesor de veyg.

De argem, Dos bandes } De argem de guelta } De quella una banda de
argem } de on v. pafes cap de } argem fus ella tres toures
de argem } argem y arg de guelta } de argem

compte de pallas.

vescōpte de villem.

noble de ballera.

De or, dos aquils de sabba } De or, un cordes de quella }
mebreas de or, amos de sabba } en pal or, y quella }
ou seu de quella tres pallas } y armea de argem }

vernesor de toral.

compta de enpuries.

vescōpte de rochber.

De or, dos toures de sabba } De or, un cordes de quella }
mebreas de or, amos de sabba } en pal or, y quella }
ou seu de quella tres pallas } y armea de argem }

Verue de vila de manny
Escutle primu de verue
de quella una creu florea
de argen sus ella altra de
quella segon creu de argen
m. fopels de azur.

Compte de vrac
De or m. pals de quella
foupe seaque de or
de sabla.

Ves compte de ager
De argen una foga de
sabla sus ella de losanges
de or.

noble de termes
De or d. anells de quella creu
volats membres de azur.

Verue de garneta
De argen una foga
de argen dres fopels

Compte de tarazona
Vase contra de or
de quella

Ves compte d. seon al bon.
Escutle primu de verue
de argen f. on esar de quella

noble d. castellet.
Escutle primu de verue
de azur f. on esar de quella
de argen f. on esar de quella

Verue d. malliona
De argen una foga
de argen m. fopels de azur

noble d'Arma.
De quella / una fuma /
de or passant /

Verucor de foxa.
De sabba / un leo de arge /
mebra carnea de quella /
borda de quella / un flos /
dellui de or /

Compta de basal.
Seccete primer edier de /
omni pals de quella /
de argens / una croc de quella

Descopte de bas.
De or / un xerous de quel /
la su cadu de bas de argens /

nob. d'Arma.
fay de argens /
quella en or /

Verucor de bas.
De sabba / tres pals /
de argens

Compta de osana.
De or / un /
de quella /

nob. d'Arma.
De /
de sabba /

noble d'Arma.
Lozang / de or /
de quella

noble. Amas

De quella un braç ab una espada
nua brida d'argente
en l'amar.

noble. d'ayr

De or. Un grin de azur.
membrada e arme
de quella.

noble. d'ayr

De quella un palau
de argent porte fines
tres de azur. masones
de sabba.

noble. semena

De quella ny. billyes de azur
una ala de pelagi de azur
cada de or.

noble. yaguer

De or. Lo cap del masejo
ny. lozanges de sabba.

noble. lor

De or. Una crua de quella.

noble. peguera

De d'ayr. Un leo de quella
corona de or. de membra
e arma de quella.

noble. bonif.

De or. De sabba
en tres pelles.

noble. so. pa.

De or. Una banda
de quella.

De quella, m. p. d. l. l.
argens

De quella vna cru
de or trifflore sus
ella vna alha sigella

faze de or, e de quella
en m. p. d. l. l.

10-4-1

de or. m. p. d. l. l.
de quella:—

De or vna campana
de azur, leus batall boide
somponea de azur.

De quella vna cru de argens
somponea de argens

De or vna cru de
quella floua

de or viij tortens
de azur:—

De or. ny palz de quella sagunt
fon lo primer que fya les pteyas
armes de aqui enya los son los
reys de arago y castilla de banda

De quella com de
les sans de or

De or. ny pinye de
sinoble bode de quella

De or. ny agnily de sabba mem
tra coronas de or arma de
sabba sus tot visun de quella
ny palz de or es banda

De arpen un sermo
de quella palzau

De or. ny sermo de arpen
palzau

De or. ny alas de
de quella

De or. ny
de quella

De argem, un leo de guelta
la mebra del mateiro
corona de or / armea de alba

Sequela prima edora
de guelta ny pal de azim
segon e per sequen. y ley
de or. bord de azim. de or

De argem, ny pal
conuio de guelta

Sequella prima edora de argem
y sequella de gueta de or
de guelta de or / corchade
membra mebra de guelta armea de alba

de guelta fumbra
de argem de argem

de or lo cap de guelta

no son la ambey
eran mal fe
puy la lancia de
della figura
abun o mey rano

Sequella
de argem de or

De or. un falla a sabba, gitta
7 barba a guilla
a sabba

Escartel p^{er} 4. de or
3 per chinos de azul, segon
y 3. de guilla p^{er} ab
a sabba

De argent quatre barres
A fulls y tres ales a zulu

De quella tres sen guesse de
or caminaly membre de
guilla a ruda de sabba

De quella tres roses
de or

De or my ruda de
azul

capos: p^{er}

trell

De guillam. copos de oraly
capos de ches q^{ue} tres caps de
ruble

De or, tres torres de or
pores finestres de or
pura de argon

ble: campo
De or yde quella en.
vi faxes:—

ble: me
De or. vn lebor.
de azur. corrent:—

ble: ycart
De azur. Vncart
de or:—

ble: mall
De or vnagralla de sabba
e armez de quella

ble: maxyma
De argen vn leo de azur
corona de or nebra e armez
de quella de or de azur

ble: camos
De quella vn flos de
lis de arge. boide campo
ne de argen

ble: dec
De argen de azur

ble: luna
Flange de or e
de quella

ble: luna
De quella vn minuet
de arge. boide de argen

De or / un munt de quella
 sus el don bou de quella

face de or e de sabba en or
 sus al cap m. lozanges de sabba

de argent quatre
 barres
 d'azur
 d'or

De or / un munt de quella
 sus el don bou de quella

De or / un munt de quella
 sus el don bou de quella

De or / un munt de quella
 sus el don bou de quella

De quella mont y floren
 de argent

De or / un munt de quella
 sus el don bou de quella

De or / un munt de quella
 sus el don bou de quella

De quella una creu de argent:-

Lozanges de argens e de finoble,

Escuella primer ederrer de quella un castell de argens porre finestres de quella maione de sabba / n. s. m de quella una ma de argens bord de dencia de argens bord j. sy de deffres de argens

De argens un castell de argens porre finestres de argens maione de sabba bord de camponea de argens

De argens un leu de quella corona negra de quella ainea de sabba bord de dencia de quella

Lozanges de or y de sabba

De or un palan de finoble porre finestres e ma fons de or

De quella m calderes de or sus quiscuna una foga d'enea de sabba

De quella una Cometa de argens

De or. una faja de or. y una de azul.

De guelta. m. cavell. de or. y una faja de or. y una de azul. lo sepon. gra. plena. lo m. de azul. de azul.

De guelta. m. pet. xines. de argent.

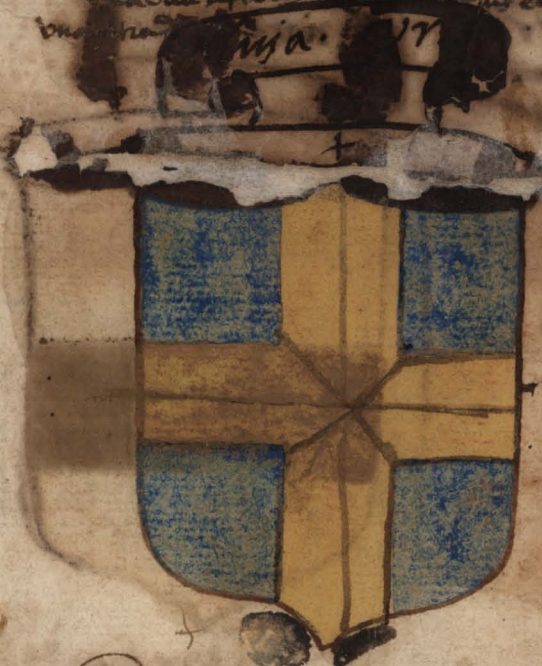
Es cavell. de or. y una faja de or. y una de azul. lo sepon. gra. plena. lo m. de azul. de azul.

De argent. y. lo. de. azul. en. lontan.

De or. y una faja de or. y una de azul.

De azul. y una faja de or.

De or.

De or. y una faja de or. y una de azul. lo sepon. gra. plena. lo m. de azul. de azul.

De or m. touz de sabba
metra e arna de quella

De quella prima e d'oro de
azur in casta de azur porta
a sinistra de azur in s. m. fapa
de azur de quella in m. fapa

De quella prima e d'oro
de or de or de or de or
de quella

De quella prima e d'oro de
azur in casta de azur porta
a sinistra de azur in s. m. fapa
de azur de quella in m. fapa

De quella cona toua de orpet
de orpet de quella de orpet
de orpet de quella de orpet

De quella prima e d'oro de
azur in casta de azur porta
a sinistra de azur in s. m. fapa
de azur de quella in m. fapa

De quella una banda
de or sus ella m. miler
de sabba

De or una fapa de sinoble

De or una torra de azur
entre y seley de azur y
fuestrey mafone de argem

De argem una banda
de azur

fape de argem e azur
en .v. peles

fape de or e azur en
com .v. peles

De argem vint
seus de azur

De or un prin de puella
mebra del natiyo
arnea de sabba

De or una gaila de sabba
mebra de n arnea de sabba
sus ella a lozange se quella
ab un peon de argem

Escarcella de or e de or e de
or .v. pals de quella y de
noble p... or y fape de quella

De argem un gazo de
azur e bellu de plomey
de or

Burdilly.
De or y pals de azur

Coloma.
De azur una coloma de argent
membrea e carnea de quella
borde componea de azur

Vernet.
De argente
borde componea de sinoble
un borda sinoble
componea de sinoble

Arrolles.
Escuadrone de or e
de quella

Xatach.
Escarcelle primer edexer
de quella nes pals de argo
e de quella

Castellat.
De quella un castell de
or porte finestra de azur

Sant Felis.
Escarcelle primer edexer de
or segon e de quella

Binra.
Escarcelle primer edexer
de or dos pals de sinoble
y en y de argo una banda
de salba un cruce de
puella en orbe

Malatya.
De or una campana de
azur en y de dos stels
de azur

De argen. my. fapes de
sinoble raireas

De or. my torenes
de sabba

De or. on castella de argen
fora finestes majores de or.

De azul. un prin de or. nel
bancamea de quella

De quella ties rancomb
de or. con flos

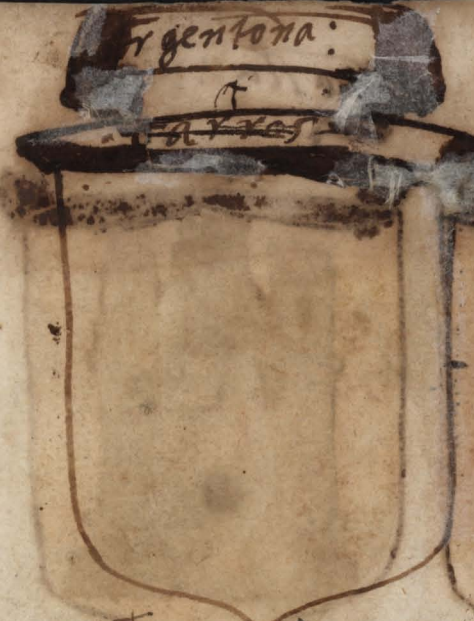
Es que se de argen. de quella
sus quisen. seor. una flor. sellis
de or. y seor.

De or. dos papagalls de
sinoble nebreos. de quella
guaradons se de seque.

De or. un prin de
guella florica

De or. una banda de
argen. dos flos de llix.
de argen.

De sinoble, un leode or me
bua carnea de quella
bordea de meca de or

fape de argem e de
guella en .v. peyses

De quella, un leode or me
bua de quella carnea de falba

fape de argem de quella
en .v. peyses sus l'argem seu
bras de cruces de azur.

De or, un palau de quella
pore finestres e masone
de or borde e corona de quella

De or, una olivera
de sinoble,

De azur, sembrant de
cruces de argem sus un
vna banya de or.

De quella, una mola de
argem, els gupis de falba

De or, .v. gupis
de quella

augusto

De or, una flor de lis
de guelta

ferres

Lo camper de grana una
banda de or el moquey
don tres ferros negres

romen

De quella, una pagina de
argens, borde componed de
or de sabta en xon. p. p. p.

despla.

pastor

font.

ferres de
na 15.

primer
de plata + ferros
de lancia de azur
lego de blanc
2. bandes de
guelta en mig
de la y de la lre
de fer de azur
en mig del ima
de or de la dor

de peye pest
laxer

Bella filla

De plata una faya ondena
de azul

primer del azur
dos segon de plata de guelta una
de de azur en mig pest

de quella m. de s. d. arg.

Escarcelle primer ed or
fays de or de quella en or
de s. d. arg. en or
de s. d. arg. en or

de s. d. arg. de or de quel
de s. d. arg. de or de quel
de s. d. arg. de or de quel
de s. d. arg. de or de quel

Provira

flaouia

gr. d. d. arg.

De or / m. fays de quella

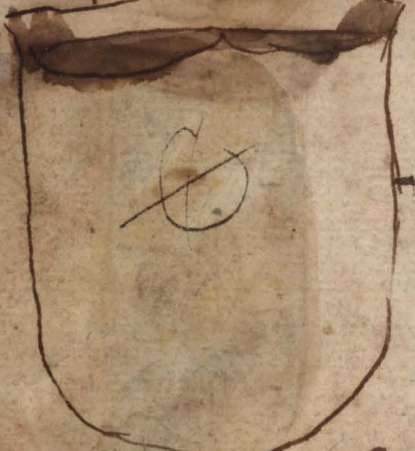
De or borde de quella m.
s. d. arg. bande de sabla

Loganges de or de sabla

Planella

nyx gab

Burgu...

de quella mont florant de arg.
de s. d. arg. de s. d. arg.
de s. d. arg. de s. d. arg.

de s. d. arg. de s. d. arg.
de s. d. arg. de s. d. arg.

Stchiment

plana

des far

De azur una campana
de argen sens barath

De azur un mout florea
de or
De or un fero de
azur sur ell flamb
de quella

De or un fero de
azur sur ell flamb
de quella

landarie

larant

cescajes

De quella un mout florea
de or
De or un fero de
azur sur ell flamb
de quella

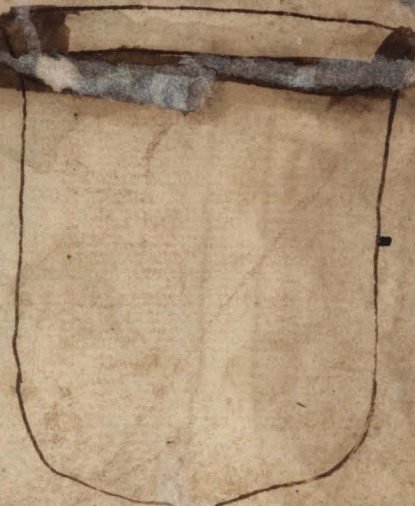
De azur un mout florea
De or

De quella una casade
argen porre finestres e
maone de quella

one nar

mosset

ferra

De or un bandes de sabbe

De quella una fenade or
la fenade georda de azur

Stella

Morimor

Jultra

No 10

Escariele primer ederua de quella un colom de argen y 2 leus de or un bon de quella papa

De quella m. xerons de argen.

De azue y n labrer de or saltans eura dos flos de lly de or borde de una de or

for

villa fraset

villa

Escariele primer ederua de or un pal de quella y 2 m. kaque se de or e de sabla

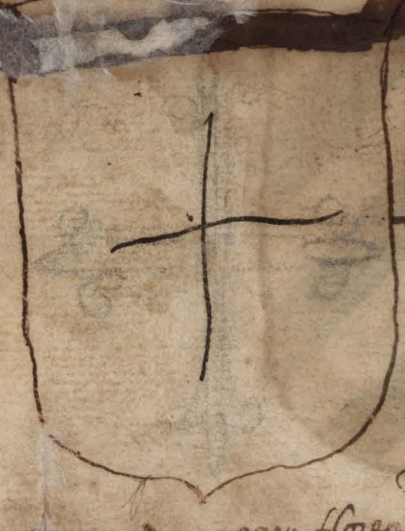
De azue una banda de argen. un cruces de quella en or

Escariele primer ederua de or un grinde azue me brea carnea de quella y. e m. de quella bucastell de or porse fuso ny de azue no fone de sabla

Sim

pot.

et

De quella una ala de argen banda componca de argen

De or una cru florea de quella

De quella duas bandes cospas de or

Fumyent

D'egnella un leo de or mem
bra de quella armea de sabba

Terre

de or un tortois
de aque

riat kel

D'ay contra d'ay de aye et e
aque sus una banda de or
sus ella ny meuly de sabba
mebra e armea de or

Ciualler

D'egnella un leo de arpens
mebra de quella armea de sabba

Relati

D'egnella una comera
de arpens

Desplai

no andese
ley rose un
de ser. e. e. lo
de or ede
sabba borda de
guella L. rosy de or

Falco

De arpens un falco de sabba
volans mebra e armea de or
e comera de sabba

Antensa

De or lo cap de
sabba

Gullo

De or un gueller
de quella

Duall:~

Florayin

mon buy:~

De quella m. barbs de } Dea vna ala de quella
or en fapa

De a m. pals de
guella oudeos

pujol:~

not rodon:~

Durques.

De quella du mont de or
flora borde coponea de or

De quella du mont flo
rea, e floreua de or

De or de quella
en m. fopet

pla:~

amis:~

ref:~

Escutelle pimen... de quella
ou les de argonne... de quella

De azur m. Gilles de or
un rom de flor desiroble

De azur borde de or sus 101
ou colisses en bande de quella
sus des m. besans de or sus ellos

argensola

Abellas

vibera

De quella m pinydea

face m reade argen
ed sabba en vj pny

Ondea de argen ede
guella en face en vj pny

pan

qual bes: 6

torres

De m dros de flor de
sible

vay contra vay de argen
ede argen

De argen y torres de
pen poros finest
naforas de argen

gos

molta

chab

Deor dos orfos de sabba
passans

De argen y torres de
molta y flores de
m passans de sible en

De una pinydea
de quella y labe de argen
corredor de sabba y
m de or de argen y sible

Argos: ~

Rins: ~

na: ~ 6

De or, m. p. emony }
de quella,

De or, un leo de quella }
corona de or, mebra }
de quella, acmea de sabba

De or, un leo de sabba }
mebra carnea de quella

Agostin: ~

fruct: ~

perox: ~

De pal, lo primer de aque }
cona dela de or, lo seonde }
quella, un que de or,

De acumin, lo cap de }
quella,

De or, una fuyade aque }
fuy ella, un peys de }
argenteo lo cap de quella, una }
deu de argenteo

anti: ~

avell: ~

nyx: ~ 6

De or, una gaviola de sabba mebra de }
or acmea de sabba, un de fuy de aque }
mebra, un beure, de la que

De quella, una torra de or, que }
fuy de aque, fuy al una dela }
mebra, un beure, de la que

De or, un munt }
floua de aque,

viorra: ~

De quella m. pinguet de ol
m. flor de lly de argen
en orle

canalosa

De or. m. puel de
m. branquis de finoble

olivo: ~

De argen. m. olives
de labba

pa: ~

De ... de quella

~ ~

De argen. m. abanda
de argen

rrer: ~

De argen. m. puel
de quella borde esponea
de quella

ira
m. ...

De or. m. lly de argen
de or

pon: ~

De quella m. puel de argen
de or m. puel de argen

sa: ~

De quella m. puel de argen
de or m. puel de argen

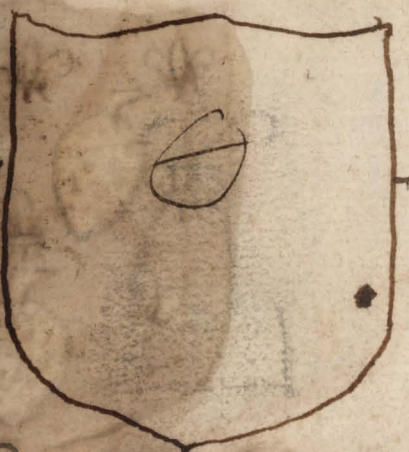
Casa dor.

ay mo.

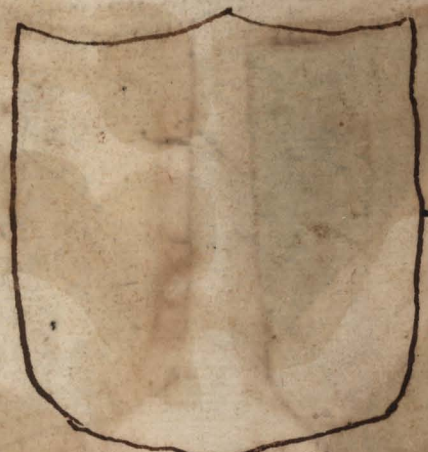

gued

Di oro farga + a azul entre
3 farga de quella 2 d'oro y
una de oro - ~~de quella~~
una de oro - ~~de quella~~
una de oro - ~~de quella~~
De aze m. stels de or
borda composta de a

lina: ~

Abella

acalm: ~ 6

De aze - una + coya de or
marra, farga y m. yma de sabla
alor - de argente mantell de quella faga
un arbre de sinoble
Alor - de aze - coya de or Torroneda sabla
Banda de or de sabla
en or - faga
De aze una banda de or
stels de or supellabu
de quella coya - ab
de sabla

illas: ~

Dalman: ~

alles: ~

De or una banda de quella
primer pal de or m. faga
segund quella d'umpha
De quella una banda de or
sus ella m. roya de quella

De argens ungui de sabba mem
bra e carnea de quella

De cariele primer ederue de
quella un mit flora de or
em. de quella ~ de sabba
de argens en y. pale

De or primer ederue de or
un de sabba corona de or men
bra e carnea de quella borde
de or de sabba y. em. de ar
gens un les de argus corona de or
mit carnea de quella

De or un mit flora de
de or

De quella un mit flora
de or

De or un mit flora de
argus fustell y. pale
vndes de argens

De or un mit flora de
vll. de de comencia de argus

De quella una flor de lis de argus
bride comencia de argus

De quella una banda
de argus en y. pale

antyst de ytona

nalric

sahera

De or, una campana de sabla e fusella. y fages de or e un. autoris de or e orle

De azur una ala de or

Escarpele primer de quella bu scar boule de or primer pal de or pal de or ny pal de quella frange de argen una aquila de sabla corona de or e carnia de or, lo pu de quella bu de or e carnia de or e carnia de or primer de or

torres

masco

allada

De quella dues torres de argen porus finestres de azur de argen de la una ala alha de argen

De azur una torra de or porus finestres de azur de la una ala de or argen. netra. e carnia de or de or x. scar de quella en un castel de argen e un castel de argen

Escarpele primer eder de or e quella en lo frange y. e ny. fage de or e de sabla en y fages

aya des

y nyx mar

ens pollas

De quella una mat d'or florea florea bord de compans de or

De quella un gride de argen un ne de quella armer

Escarpele primer eder de or una campana de azur segon ens de or un fage de or

bellart:~

scales:~

sunyer:~

De or m. abella de sabba } De quella m. scale de } De argens m. faper de
a en pal / } quella y de or scaquere

ilabert:~

quexar:~

estruy:~

De or una aquila de sabba } De argen, un qui de argen de m. brea } De argen v. sely de
coronada de or / } e' argen de quella bor de } argen en l'anton

andionis:~

Marth: b:~

spluques:~

De or m. faper de argen sus ellos } De quella un m. m. d. } De quella una flos
m. p. en argen de or / } de or en m. pal / } della z. or
o de argen

satri: v

De or / un cap de sinoble

forcia: v

facede or / ede sabba
en or / passet

salt: v

De or / m. floz
de sabba passant

lar dell: v

De azur / m. peuron
de or /

hosa de ley da

De azur / un flor
de or / saubrat de hepar
de or /

ff: v

En or / se le primer ede or / de
quella unatorra de argen
que fust en or / de argen
una flor de lly de argen / m.
de or / una aguil de sabba
m. de or / de argen de quella

linet da
da: v

De or / una ca bany / argen / fust / baron

nyany: v

En or / se le primer ede or / de
or / una flor gelu de quella
de or / de argen

vaclosa: v

En facede or / de argen
fust / m. de del primer
de or / de argen de quella

Condellat:~

De or, un grun de argen, men
brea e argen de quella

Marata:~

De armini, y faper
de aque

cadell:~

De or, un cadell de
sabba pa sans

Am:~

En banda de argen e de quella
e y. roses de quella e de
argen, una cotra altra

Vadernosa:~

De or, un primer castell de
or, un castell de sinoble pour
finestre e mafone de or, y e
y. de argen, un leo de sabane
brea e argen de quella borde
e pour de sabane

Teia:~

De or, un leo de quella men
brea del maris, un men de
sabba, son ell, un lebur de aque
e orren

Arer:~

De quella, y nels de argen
borde de or

pages:~

De or, y pages de
quella, un men de
los, son de la

Arda:~

De quella, un bon de argen
e sans, un de argen
de argen

Polterra:~

De sabba / sembran de / Beaus de or

Cardona: parv

De quella / d'uno emonde / or entre tres cors de or

Hert ro:~

De or / unmut de quella sig / al cap d'un arbre de sinoble

H.

rigora

De quella / Dos person / de argens

nnali:~

Et carle primer edru de or / una banda de quella segon / cur de or d'una de agne pabla

aroguera

De or / una noque / ra de sinoble

ander:~

De or / una aquila de sab / coronando or / or borde de quella / om quins / de argens

ntafereu

De quella / una cru de or / florodius ella / una ltra

resa:~

De quella / un castell de or / pose finestras de sabba / nat de argens

+
De or, tres de quella los caps
de argen borde de sinoble
surs de or un banda de sabba

+
De or, tres
de sabba

+
De argen sembras de flos
de lli de argen

+
De or, un castell de sinoble
fines tres de or e ma fons també

+
De or, una banda de
sabba borde de argen
del mateix

+
D'ay cotra d'ay de argen
e argen una banda de quella
fisella tres puns de or
armes de sabba

+
De or, un munt de quella sus
el mont de or

+
De argen dos fagons de quella
de argen tres puns de sabba

+
De argen y fagons
de quella

De or, una faja de quella
m. roses de or.

De or, un leo de quella
mebra del maris
a meca de sabba.

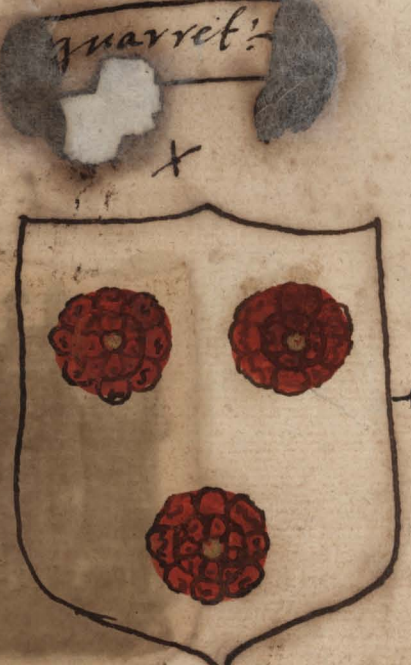
In faja lo primer de azul
sembra de seis de or sepon
pal ordes de argen e
azul en faja en v. pestes

De or, m. fajas de sabba sus
quifama m. losompu de or.

De argen, un leo de sabba
corona de or mebra e arnea
de quella borda de meca de sabba.

De argen, m. roses de quella
perfor de un quim de or.

De quella m. rosales de or
como pa de or

De or, una faja de argen
en el dor de meca de or.

De argen, m. fajas de or de
sabba en losompu y en or de una
mebra de sabba.

Bignes
De or, ede quella en puerans
en my. p. p. p.

Bonbau
De azur, vna ala de or
bords coponea de or

Biscar
De or, vna cilan
de finoble

Bello
De quella, vna p. ma de or
bords coponea de or

Boues
De arpens, vna nau
de sabba

Bagna
De quella, my. n. n. n. n. n.
de arpens

Barran
De or, my. f. p. p. de sabba

Bomes
De sabba, my. f. p. p. de or
Coche

Bindeperes
De or, my. b. l. l. l. de sabba
suz qu' un d. n. p. p. d. o. p. p.

De or. m. p. tres de sinoble

De or. m. palau de argne
p. tres finestres de argne
na fons del maseris argne

De argne d. na lista
de argne en banda

De quella d. na copa de or
d. na als dela copa m. caps
de cups de or

De argne d. na burde
argne p. tres flor de lis de argne
argne m. flor de lis de argne

De argne d. na pal
de sinoble

De or. d. na d. quella
de or. f. tres

De argne m. f. tres
corde de argne

De argne m. f. tres
vireas de argne

Sala

Xerondeor, e de quella } De or, una torra de quella } Pal. contra fal de
 + } fortificacio de aque } or, e de aque,
 + } e mofone,

De aque m. carb } De or, un priu de quella } Cirona de or y de
 de or, } nebrast de aque borde } quella
 + } compuesa de aque

De quella una catana de or } De or, una crugia } De aque m. colomb
 ab batell. } neflore e pomeles } arde m. brast de quella

Capmany

de or un cap de quella
 compona de quella i cap
 de maro de sabbe i toca
 a l'front de argent ab boga
 2 caps de l'ors

Sarria

de quella m de argines
 ab un argol de argur

busquets

de quella illo de or
 fons crino metra
 e unes de sabbe border
 de l'ors de or

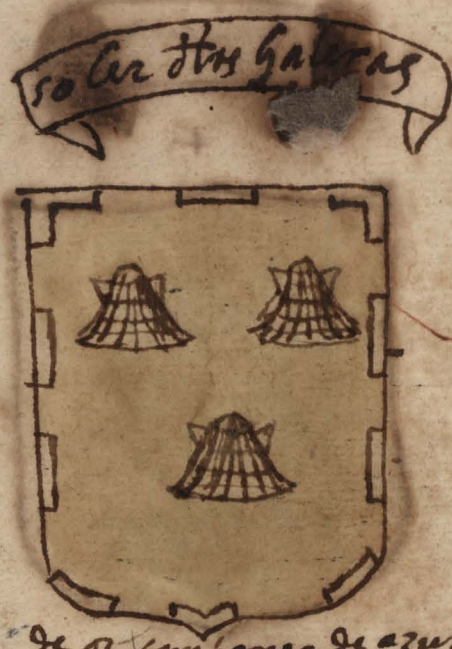
may bar

de or un cap de maro
 de sabbe ab un argol
 ab un galandos de l'ors
 de sinoble

marquet

Lo camper de quella 3 hi
 lletas de or sus quicuna un
 martell de sabbe lo manech
 de quella.

Soler i de Galeras

de or un bonea de azur
 tres perques de azur en
 un argol

Sola

de Azur un sol de or

Lull bar

de or un sol de or
 de or un sol de or
 de or un sol de or

Cahors d'Espira

de azur i esallo de or un
 banda de or un lleber rampant
 de or un sol de or

^{lo regon-}
 Lo Rey en pere compte de Barcelona
 assitia la ciutat de totys a ny de les dits,
 de Juny delany dela Incarnacio de nre s^rnor
 M. C. Lxxviii e de pa en lo citj or canallers
 e M. homes de perca e de pa per capita
 lo noble en Guillem Ramon de moncada se
 fiscal qui tenia en sa companya molts canal
 lers e homes de perca de mud anomenas
 e de altra part y eren los Citedans de Barcelo
 na en la qual los dits Citedans se reportaren
 molt be, e apimareis en lo pndre la dita ciutat
 los dits Citedans se defendren dels moros que
 fues per ells la haguera recobrada per lo gran
 esforç y ferer en lo defendre la, e apres que la
 ciutat foud presa guanyaren lo castell lo qual
 fiques per força de Guillem Ramon de moncada
 e de nre s^rnor de Aragon, e per aquesta rao lo
 di compte de Barcelona ne dona la seva part
 al dny Guillem Ramon de moncada, e l'altra resta
 part al di pere de sen manar,

E per aquesta rao de s^rns dita lo di compte de
 Barcelona haura als dits Citedans molts primi
 legis en fiscal que per temps poguessen portar
 danças, e mes que los homes que volgues darany
 star los dits Citedans de Barcelona se ha que
 primer ha de pagar dells api com dels canallers
 e que poguessen cobrir a canall api com los
 homes de perca, si de res eren reportats, Car
 abans nos podien combatre fins a que e per aquita
 causa lo di compte los aparca ab los canallers
 com sen tombe als homes de perca que en lo
 temps que lo compte en bonell qui foud lo m^r
 compte de Barcelona tenia ne g^ritar de pens
 perquans los moros tenien g^restada la ciutat de
 Barcelona feu un privilegi que los homes qui vin
 gues ab un canall que sob aparca ab los
 altres canallers e nobles, en pod temps foren
 denous lo di compte, D^m de canall ben
 armats, en la ciutat de manresa que lo di
 compte era a mandre e equantell los deu
 los anomenas homes de perca deus que
 eren aparcat als nobles e canallers e perco
 son los homes de perca, e son les cases hon
 cures que d^m de gentils homes e perco
 que son posats demuns los dits nobles e ca
 nallers e gentils homes posats per anons

Los Citedans, e perque conegues
 los nobles, canallers, e gentils homes, auides
 qui foren en les conquestes de castilla
 e de leon, e de murcia, qui sena demunt las cas
 sua corona o parlanda perquans la
 necepen per haure feys bones coses
 de victoria, los qui no sena parlanda
 son los gentils homes nous qui son ven
 guts apres de les conquestes de castilla
 e de leon, e de murcia, e foren los conse
 ders segurs, palous, marequest, bene
 gues, Sant climent, e comen generalis

lo present libre ho blaso de les
armes dels canals es estat fet
p[er] mos. bernat mestre preue
tra domer des. pere de les puelles
de barc. lo dia de s. luc ay. 1577.
en lo qual estan continuades
les armes dels reys ducs comptes
nobles y canals axide espanya
com de frança y part de italia
asayalada ment los nobles canals
antics qui foren en la conquista
de cataluya los quals son los
denal escrits ab los comptes qui
son ests de barc. y en la temps
los canals antics qui eren socs.

1 lo compte grisapols fore lo primer
compte de barc. yeren ab el los
canals segons socs en son temps

narnau de orcan
bernard de serralonga
pere de malaia
pons de guardia
bn[er] guillem de saporrela. lxxij.
pere de luca. xxxviii.
Ramon alamay de seruello xxxv
guillem de bello c.
Ramon baleny.

2 lo segon compte de barc. fore
lo compte mir y en son temps
eren los canals segons.

luy de castel audi
dalman de claramunt
barthomeu de vilafranca
osbert d'ypala
berenguer de puyxgali
galsera de roanes
pere de mot bny
bernard de anys
Ramon de montclar
farrer de neyan

3 lo tres compte de barc.
fore lo compte guifra
yeren los canals segons.

Ramon de vilaragut
pere de barbara
pere de san clari

4 lo quart compte de barcelona
fore lo compte borrell qui fore
cosinyer ma del compte guifra
y aquest en lo any de la nativitat
del senor Dccc lxxij fore los homes
de parayc y foren Dccc cases.

bernard desfar
bernard de bestarba
Ramon de puygaigner
aziro valmaya
pere de roys
guillem de odena

5 lo quint compte de barcelona
fore lo compte borrell segon
y en son temps eren los canals
segons.

guillem de coron
guillem bernard de caralt
bernard de oso
sant marti
gilbert de quitart
sesagudes

guillem marc
berenguer despes
guillem de alentorn
pere de sacosta

6 lo sis compte de barcelona
fore lo compte ramon berenguer
fil de dit borrell mori en barc.
son fore rat en la seu en l'ay
M. lxxvij.

Mus de troya
berenguer de puyxvert
Ramon de veralta
bernard de vera mola
pons de oluya
dalman desvalan
yoan de pons
guillem de moya
guillem scayola
ramon de monson

pere de. beluey
bernat de sanguin
Hoseite compte de barc.
sonc lo compte ramon
berenguer fil de dit ramon

Pere de toray
arnau de perapusa
pere de aragall
pere de cordat
pere de ager
casanas
torroella josanta augemian

8 lo vuiten compte de barc.
sonc en ramon cop de esopa
fil de dit berenguer

valgornera
guillem de crixell
aymar de pontors
guillem de salles
guillem de vilanova
Alemany

9 lo noue compte de barc.
sonc lo compte ramon
berenguer

berenguer de semmanat
pons de royadel
Ramon de paguera
esbert de castell
Pere dd orde
Pere de limber
galseran de caldes

10 lo desen compte de barc.
sonc lo compte ramon
berenguer princep de arago

guillem de plegamans
Ramon de blanc
galseran de castella
art al de claramunt
Pere dorrius
Pere de gueraft

bernat de sarria
Ramon desulrich
guillem de castel bel
pere de castell bisbat
sant sermi
pere de pala foll
yoan de pineda
berenguer de pinell
pere de venafort

xI lo primer Rey de arago y lo onse
compte de barc. sonc il de son su

Aymar de mollet
gin bert de tort
Ramon de tosa
Ramon de vilademuls
Arnau de salles
guillem de sant vicens
Ramon dolfus
Ramon de malda
berenguer de luyta
Ramon de ribes
galseran de crylles
berenguer de vilamari
Pere de santayan
guillem de tensa y sonc rey
moro y seu secretia y foren
dits los nobles de tensa
pere argentona

xij lo segon rey de arago
y dotze compte de barc.
sonc lo rey en pere

pere de vernet
Ramon de vines
Ramon de torrelles
Arnau de bayuls
galseran de carra
bernat de cabanis
Ramon de xemmar
guillem de bordills
berenguer de barmitell

frances de oris
 castel roselle
 ramon monpensat
 ramon de monelle
 ramon de menleu
 bernal de mala
 pere de fagament
 galseran de papiol
 marymon de plegamans
 yauime darsort
 peradequeralt

xiii lo fers Rey de arago
 y tretze compte de barc.
 fou lo Rey en yauime primer.
 agnet conquisa malorques
 valencia y mutcia en onze anys.
 guillem Ramon de yosa
 farrer de belat
 pons de oluya
 Aguilto Berenguer de aguilto
 guillem de mon tolu
 bernal de corbera
 pere royer de plancla
 Ramon de raxach
 coloma
 pere de borhat
 frances de salba
 galseran de peratalada
 bernal de monteco
 cartan de gilida
 fraci de vilagut
 pere de fortia

xiiii lo Rey quart de arago
 y quatorze compte de barc.
 lo Rey en pere
 gispert de alquer
 Ramon arral
 Ramon gabines
 arnan de tista

guillem de soler
 barnat yorra
 pons de callar
 Ramon de grayana
 frances de regnesens
 yauime de montargul
 Ramon de gurs
 Ramon de puyperdiguer

xv lo quint Rey de arago y quin
 sen compte de barc. fou lo
 Rey alfonso
 luy me ipi
 galseran de masonelles
 yauime de desalar
 Dalman de arolles
 bartomeu de fonolar
 simon monbu
 bartomeu de vilafraser
 pera de vilella
 yuian de duran

xvi lo sisen Rey de arago
 y la ~~sete~~ ^{sete} compte de
 barc. fou lo Rey en yauime 2

frances sacirera
 pera de sant
 arnan de vilalba
 sbert de satrilla

xvii lo sete Rey de arago
 y desete compte de barc.
 fou lo Rey alfonso

frances sagariga
 bernal togoras
 bernal descoy
 yora canada
 Roca bruna
 vilaxix

17° Vintien Rey de arago
y devint en compte de barc.
sou lo Rey en perat agnest
sou pendre lobescomptat
de cardona nom de comptat
e souc en lay M. CCC. LXXV. a
iii de dese m bre.

frances de rabolle dor
Ramon de bages.

yoardi caramay
Bernat de goxalos
pera dos
guillem albert
arnau segm.

Pera alsinclas
bernart de cornella
berenguer de oms

18° lo nove Rey de arago
de nove compte barc. lo
Rey don yoan.

farrer de marsa
farrer de montoyans
frances fauerner
Ramon despalaui
Andreu siura
pere d'gualls
marcel
quan de miccas. de malfet

19° lo desen Rey de arago
y vintien compte de barc.
sou lo Rey en marti.

bernart sequera
pera de malaxis
bernart bartomeu
garau mayob
lorat
Rianbau
bellafilla
d'boschi
sant vicens

21° lo Gouse Rey de arago
y vintien compte de barc.
sou lo Rey don ferrando
primer

berenguer de vequesen
galseran de ynos
nobliex de ferrens
maymat d'ypes
esbert d'ypalau
pere de sant climent
senaro

Ramon homanona
galseran de sarria

22° lo dotzen Rey de arago
y vint y dose compte de
barc sou lo Rey don
alonso

bernart de vilagut
bernart de casa sancy
guillem de vilademuls
guillem de crexells
bernart de guimera

23° lo tressen Rey de arago
y vint y tres compte de
barc. sou lo Rey en
don yvan

guillem de mediona
bernart de far
pere de agudo
yaume de mixamilla

24° lo quatorsen Rey de
arago y vint y quatre
compte de barc. sou
lo Rey don ferrando
catholic segon de t'nem

25° lo quinze Rey de arago
y vint y quatre
compte de barcelo
sou felip arceduc. de
austria fil del emper
dor maximilia

lo qual son casat
ad dona y nana filla
dels Reys catolics
don ferrando y dona
y sa bel. legitima
sucessora dels regnes
de arago y catalunya

26. lo setze Rey de arago
y vint y sete comte de
barc. fou lo millor
emperador carlos quinto.

27 lo desete Rey de arago y vint y sete
comte de barcelona es lo Rey don
felip fil del emperador 2. de aquest
non en castella y primer en arago.

7

[The page contains several paragraphs of extremely faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the paper. The text is too light to transcribe accurately.]

Memories importants successives en la ciutat de Barcelona
 en l'any 1588 — fou la causa la visita feren los diputats
 preceps dels parats soch triem de 1585 — conforme lonou redel
 fet en les cors de 85 — en monso. y lo Rey nostre senor don felip segon
 de aquest nom. ^{verineu en un} lo qm fou molta part de venre la terra ab molts
 perills y de y des fou don yuan de gueralte diputat en lo triem de 85
 militar. lo qual governa ~~absolutament~~ tot lo triem y fou en la visita
 inculpat de moltes delatures y sent visitat y les 18. y 20. soch v. decada
 estament volque recorrer al real consell y no volque de sensarse de dites
 delatures. pretenent que los yutres de la visita no leren legitimamet
 estrets. y q vol lo nou redel que lo segon dia de agost des pres de hauer
 jurat los diputats se haje de publicar la visita ab crida publica
 y nos sen. y q lo Rey nol hame enmat y hapres lo enmat y q los
 brasos se volien servir de vns borrados que semie n. mollosa mot.
 en monso del bras aclesiastic y en lomes de altubre segret fou enmat y
 posat en excusio. y tamber preteria que en la deuytina de la visita
 y hame si yutres que se hauen de suspentre y ser enemichs sens y axo
 fou molta part y q. no defensa. y eant ab se preterencio de recorrer fou proueyt
 y lo consell criminal que dms si dies donasen los yutres de la visita raons y
 no pogues recorrer dit don yuan. Haues los diputats yuntamet ab los de la
 visita pretenent que noy pot hauer recos de la diputacio ala audiencia
 de terminaren y posaren y excusio de hanar lo hoydor finaler aclesiastic
 ab otros aclesiastic ala plata de s. yanne que pasyane don yuan de que
 ralt y prenqueren y portaren ala diputacio y pres. fou dita yornada a 13
 mayx del present any de 88 — mmay tal volque iurar al virey ma sos
 ministres pretenet. que sen ab molta ynficia. sino que renunciass al recos y
 que donas fianzas si volia libertat pa pagar lo que fou condemnat p los yutres
 de la visita. fou vndia de yudici venre la yent han alterada. y si hague feta
 ninguna resistencia se se y cert lo hagneren mort segons lo tenien en godi.
 alguns hapres determina lo virey y la sala del criminal enuiar ala casa de la
 diputacio al veguer de barc. don yuan coma lloga yam se devie poll alguns
 Real ya que donasen los diputats la ysona de don yuan de gueralte que
 estana quiat. fou determinat y diputats y deuytina. fermen yuntada ala
 diputacio y la conseruacio de la visita. de no donar lo q se heve gran yudic
 del general. y estiqueren en fins aquatre hores de mati ab dades y respistes
 y consultant ho ab lo consel que estane ayuntat encasa del virey. y quat
 veren que noy hame remey de terminaren que sen tornassen los officials
 a dormiren ses cases pus no podien cobrar la ysona de don yua. ay res feren
 regalia al diputat real y hoydor real y ala deuytina y en estos negocis noy
 en tre minqueren lo diputat aclesiastic lo habat de poblet nro diputat militar
 don dnyuan dansa cuyat de don yuan de gueralte. nro hoydor valenti de vilanova
 hoydor militar. y q ha fauorien adon yua. de terminaren los tres anar as. M. ade
 manar yuspicia que se tractauen mal. los altres y la deuytina y feren coses
 que noy podien ser sino contra fent acapitols de cort. entre los altres que yuguen
 des renre las omes del general encara que no inquesen y fones dels tres bra
 sos sola mat fos la mayor part de la deuytina y of feren conforme lo
 capitols. y del nou redel. y hanat que sen foren los tres ala cort los qui roman
 queren feren estraccio de nos dels dos militars y q noy romanie bras militar
 conforme vn capitols de cort. y fou estret ~~estret~~ militar don frances grima
 y hoydor don pedro aynevis. proceint dms negocis se offeri y q se desbaratave
 fates les an barades que la diputacio feya as. M.

de terminaren y lo argue bisbe de tarragona y y lo bisbe de girona y duc de Cardona lo de tarragona no vingne dona causa que effaue mal. lo de girona vingne y prest sen torna. y lo duc vingne y se feri molt largamet ala terra y de hanar informar as. m. y de set. d'iny dos dias sen hana amadrit y feula terra nou en baxados sens tres m'gane. ya p'los altres negociis y lo duc fou p'lo militar y don bernat de bozados y finallet y y lo adesiatic lo canonye bonet lo qual hame dies here partit ab vn asesor m' ferrer y frances terre de picalques. los tres que ya hereen molt dies haide en madrit heren lo canonye vila y don pedro de queralt y enric ferre de picalques. y feren manament als non ysguesen de madrit sino al duc y bonet. los tres feren y g'premen que lo diputat y dos oyos no podien fer exbaxada p'q' los militas heren absents y asi m' queren p'be de gobey y veniren a saragosa y los tres y v'nes nols digueren ninguna cosa y y hanaren abhorde de tot los brazos y pasant hanant los negociis vingne lo adelantado de castella capitana general de les galles de espaya y hanararseze galles res hame fete asiento de rasanah y comen de embarcat lo virey hienia la guarda y upeh noy podia hanar y spar mal. molt gran fou lo hanallot de la vent que moque y g'reten la terra que ninga pot portar guarda sino lo Rey lo son thestiment. fou menes per hanar lo conseller segon foys soler lo qual estaria ala diputacio y negociis de la casa. y en la hora mateixa y hana y digne al adelantado que no yodie entrar ab la guarda y el digne que no la volia y volia tornan a embarcarse. y lo conseller li replica que be yodie entrar y en la guarda y ariho fou y lo p'ble se aguetta de la marina que here molt. mes d'iny vintat se moque molt hanallot a eridant via fora moros altres feren traycio y tot son de real marina ab armes ha venre lo que here y moltes dones fugiren p'lo portal del anell y tot tancanen les ports. y s'guafaren moltes dones su gran ventura remediar se tanys p'os dies ha y se succay vn altro hanallot en la marina p'yor. que vennt don bernat de ginos ab la compayya dels perayres que heren mes de 600 y a fer la guarda y noues feren de la armada del turc vennt y loysa de s. francy y m'nta ala muralla y hanar al baluart de mitorn pasant ab bond garde nansa la compayya sent labandera de uall lo pont del virey se moque vna questio ab don galseran armenyol qui feye lo officio de yento mayor y los conselles ab vn vidrier que li fou mal eriat. que li haque de pagar ab la ginetta aportane. en la hora mateixa corregha vna vera y tota la compayya que ha mien pres lo capitana y fou tant gran lo sextimet quan feren que en vn instant se desfeu tota la compayya apallidant que yosasen p'illots y hanat a casa del virey pensant que here ali lo capitana pa cobrar lo fou cosa que may se v'ista barcelona ab tant gran perill y q' hunc al tal ves nose entemien. y encararen los arcabuzos ab don galseran armenyol dient quels donas rao del capitana sino quel materien y el los aseguran que no ere pres que los abia fete y que ere ab baluart. y als gunt conalles que probauen en la muralla y auenre la compayya vent que volien entrar y lo pont del virey. ab molta valtor se yosaren a dexir los que no fessent al cosa y quels materien y tot ably espas de se baynades los deyen que lo capitana no here pres y q' here ab baluart. y y fer vn acte tant honrat los vull asyosar y eterna memoria pren fracion feleric de meca comanador de vila franca. ya y sebastian de vitalba de habit de tyuan. y son anton de palau senor de granera y vitalba. y don francisco salba y de palau senor de gilda. y feleric de sarria dels quals ne estigue molt content lo senor virey y ay ves quat los abelo que hame fete y uagrey. y fou deu seruit que lo capitana vingnes ab labandera y tot se agmetaren y hanaren ab baluart. y y ciutat y haque moltes p'oracions y en la casa de la diputacio y q' yeren los diputats ab moltes canalles ayuntats y los negociis correr de se. don yua de queralt. p'os dies ha y se succay la mort del oydor militar don pedro aymeric y los diputats ayuntaren brazos d'iny los deu dies y feren estraccio de m' comelles y los del real consell do naren molt manament als diputats que no fessen estraccio y q' no podien far y causa que lo oydor de la nona ere amadrit. y que no yodie fer y en tot lo fere fese dita ex traccio. en lomes de yulial 1588 y tambe que no yodie bras militar y les raons y a d'ites. pasant hanat di y negociis donaren manaments als oficials de la casa que no yinguesen y diputat adon frances griman n'ig soydor al comes. y los

diputats ayuntaren brasos arri de yubiol yls ferer asaber loque pagane
 determinaren ser vna embaxada al virey los ferer remediar lo q q ho
 farien asaber as. m. y entor se determino ser laudamatum curie als
 del consell criminal y luyr los los certals simon tornauen alloc lo procyt
 Ar. de agost 88 - y Gorde del virey y consell criminal hanaren ala diputacio lo regent
 cordelles y don xpic de cardona governador de catalunya. y federic poll algotzir real
 y altres officials y com arribaren ali trobaren les portes tancades. y sgueren aldarre
 dor y de manaren lo que volien son respost volien entrar y en continet hobrien
 les portes y muntaren dalt. y los diputats y sgueren a rebrells ab las masas. y litema
 naren lo que volien son respost y lo regent que hanauen ali de part de ser. y con
 sell criminal y a que donasen la ysona de don yuan de queralt. y posarien en los
 carses reals y de ali no hariria seny y prestar calcio y donca. y lo oydor sin aller alesi
 asse responque en nom de tot. y ligue quel hancie y urat en lo m troyt de son
 officij y hancie hoyda sentencia de excomunicatio en que tenia adessenjar los pri
 vilegis y capitols de cort. y non reles del general y que hancie de tenir mes compte
 ab la anima que no ab altra cosa. y que fora de axol que ningu serviria miloras. m.
 quell. y que nos podie dar la ysona de don yuan de queralt y q serie molt gran
 danay del general y de sa consciencia. y en tot volqueren haner ab claud de corpe
 en ves lo ayosento hon estane dit don yuan y volien lo traure contra voluntat
 dels diputats. y acodiren gran multitut de adespatis yls ferer tornaren
 atraf y de liberaren tornarsen. y lo virey en ma en la hora mateixa y los
 conselles yls digne que volie que li fessen asistencia y q volie haner en ysona
 a la diputacio y ha prauit adon yuan. y los conselles li ferer resposta que yusa
 rien lo consell des sent y se terminarien los facdor. y lo endema se pinguie lo consell.
 de sent y volqueren de no ser dita asistencia y q hancien trobat que en los negocij
 de la merce que lo prior donhernado los se mana asistencia y non seren a consell de
 molt y arifos ayuntaren que no tenen obligacio de ser la y axinou seren y als
 yurifos que llang aconsellaren m jancie gara los en lo real consell que eren
 miser fort. y mis. mir. y altres molt celebres. y se terminaren tornar la resposta
 los conselles y tot lo consell de sent que ere cosa de veure. que hanauen dos con
 selles danant ab los vergues y tot los del consell. se quatre en quatre y al doenda
 tres conselles y entraren dins lo ayosiento del virey. y li digueren que li avotane
 la resposta here en escrit y ferer la legir. y nosols lo desen quay avengue non
 podien fer y q en la diputacio nos seye ninguna cosa que ell roy fosen y lo bras
 real y que no podien haner cotra lo que hanien aconsellat. y en la escriptura
 hancie que res del blot se cre tret de catalunya lany posat ab lisencaies sues y que
 lo poble ho sentie molt y estana encami de senpir ho mes p q la ayuda no se ve m
 guda bona y lo blot senere mutat. y tambe donaren queixa que moltes voltes
 hancie tractat los catalans de rebelles y que nos podie hoyr. que sino fore
 en lo correcc en que estane que ligaueren respost d'otra manera que novo
 here de ser estats sempre molt felis. y que tenie lo Rey altres regnes que nos podie dir
 axo dels aseyllant castella. y el responque y digue que el bien sabia la grande fide
 lidad que tenien los catalanes asu Rey. y que no lo desia sino por veyte y cinco encastado
 que estavan retirados en la diputacion que se hazian ali fuertes. y que los hoyos
 los hancie conquistado y castigado en castilla quando los hancie. y digue que no llegien
 mes. y los del consell. deyen pasan hanant. y se legi tot a la escriptura y a proq los
 demana que volie bien massen quatre hosme conpayres p q volie hanar ala
 diputacio a prauir don yuan de queralt noy responqueren ves y tornaren
 sen a casa de la ciutat tractant se estos negocij lo real consell hancie en
 niat axecutar a ppiya adon frances griman mil duc. de venes que li hancie posades
 en que no vengues la possessio de diputat. q q mesodie ser esret. q q don yuan dansa
 ere amadrit y ere legitima ment esret. y en tot m d'ata de exercir lo officio de diputat
 y axo lo axecutaren. venint la noua vej que la ate curio ere comensada los diputats
 y de un ysona de liberaren ab consell de mis. y iurada a lesor del general ser laudamatum
 curie a mis. mir. y anj sans y urye. de cort y a mis. sans del real consell. de cur

ya 8. de agost enmiaren a fer dites execucions mis. mir gobey. mis. sans tingue. Los oficials en sa casa y ta caren les portes y volien fer resistencia y en aquest mes arribaren tres embaxados cellerer monyo de s. vere devoda y don francisco de erill y don migel miyama y a pparadir als oficials reme mis. sans encast gobey sen la execucio del riu. y que los diputats venen ab les mos deuat y ab esta nona gobeyren en la hora mateixa y enren teriaren. y ab ex ende mit fou agut lo color siua ter a dezia sic. y molta altra yent y molts a deha sic quel a conyuanen quel no podie pasar y lo carrier de mis. quintana de la roa y sen torna ala diputacio y tot tingue bon success. Los aden. vent que les coses ganaven y forant y noy ganie remey to virey remediad esof negocij. los conselles. en viaren de part sua al virey tot la frate de tot. la religion dos de carthunya que here vna gran profeta loqui sen lo raonamet fou lo prior de s. pan y sua dnt al virey per fermit reme diar los negocij dela diputacio y y la terra esaba ab molt gran peril de y dret y que espaven los amos de tot molt alterat. vent los agrany separen als diputats volent la menar la ysona de don yuan senf renunciar al recos idonar fianses loque may here fet. y sent se tot ere y dut y ref potque que galeras tenia el en la playa m exercitos contra la diputacion. y que cabesphavia cortado miquel borchor calo para que sus permitades gameten de venir de la manera que venian. y els respongueren que lo peril here molt gran y sabien que no donarien adonnya sino mort ho y forsa y sen tornaren a casa de la ciutat senf confortar ninguna cosa. los canalles que en esta temporada ganaven a casa del virey tot eren mofres y oficials del Rey. y vna balle general don rano torrelles don ferrado maymo don galera de semmanat. y vna yuan de sorribes y sus de claramut. tot foren de parer que don ferrado maymo comane vell dignes as. ep. de part de tot. lo suplicaven y lo que entemen. que here ferney de deu y de s. Mt. y be de aquest principat se fermit donar remey als negocij corrents y que here de aquest principat ab molt gran peril de y dret y periet a questa obligacio com oficials de s. M. de suplicar lon y el responne que les agrebia la voluntat y que lo pporaria con s. M. fuesse ppor y que ya sabian su voluntat que tan catalan era como todos. fro. de agost de dit any 88. vingue don pedro de ~~castilla~~ Reyna general de les galeres de castilla ab 22 galeres 12 de castilla y 10 de venoua y quat fou leuat besos senalto y gva lepra es donat ~~seguir~~ entre tenies. y los conselles hierniaren dos embaxados ~~era~~ don galera arme gosh y migel dom menor. hi digneren de part dels conselles. que no desenbarcas los soldats y la terra esaba alterada y seie menar a unnes que fions que podrien seguir entre los soldats y m drien molt que ser enremediad ho. y responne don pedro que desana ser mcha ciutat que pot quien quiera que se lo enmiaran a dezia quat may por s. m que el lo haria y sen tornaren y vingue apocarse ab les galeres y posa donat lo moll senf saludar y posa la tenda. vent la ciutat que no volie saludar en viaren dos canalles que foren m. ~~color~~ y m. allos. color. y hi digneren que en esta ciutat temen a lo fumar. bega lleres quat venen de saludarla. y que si non volte fer. que sen tornassen ho que passaren de llarc y quant esof ganaven ala galera capirona locavida venia a terra y entot li donaren la embaxada. y responne que el que via hazer una salua m tante y que el virey le havia enmiado a dezia que no saludase porq tema nueva de moros y conuenia mucho para seguir les no fuesen amfados. por ese camino. y q por e g nose havia esto. donada la repota als conselles que eren. al baluart. de terminaren en la hora mateixa enmiar m. ~~color~~ dela plaza selm ab molts canalles que no podie en may y sen tornas ho que se la salua a lo fumada. vingue y be tornaren en galera y tira la galera dos peses y tres ho gnave de les altres foren lo mate ab la terda posada trobant se fra don federic de meca comanador de vila franca al baluart coma home molt pratic en les coses de la mar. hi que als conselles que mes afront ere qui tirasen ab la terda posada que no ganer saludat habans. y foren li seyall ab vna capa y ley enmiare a dir y vna barca que no estaven content de aquella manera de salud que sen anasen sino quells fixar sen. y foren parif de pasar. y tota ha tres ho gnave peses. y quat veren dlo alq ren lo ferro y sen mutaren alta mar. y tornarem ab bon consert y here vna solemne salua totos les galeres y lo baluart responne ab tres peses. y hobviren les portes y lo cavita desenbarca y lo bisbe de oriola m. ~~color~~ rebofer que venia de roma y vna bre bisbe y talia y molts pasatres y tota la ciutat es figne molt contenta y satisfeta.

fig. de yu^{lioll} 1588 — Vingue noua als conselles de barcelona com m. galse
 ran de nauell conseller en cap de dita ciutat: ab compayya de tres cauallers
 que son m. pons dela plasa del vi. y m. galseran de sarria. y m. yanot de qualbes.
 venien de madrit que heren hanat en diez pasats en vna embaxada a s. m.
 de part de aquesta ciutat. tornat y valencia pasant p tortosa sent a la altra
 part del pont tingueren vna embaxada de part dels procuradors ho conselles
 de tortosa que no volien que entras lo conseller ab la gramalla ni ab insignias
 consullar d'ing tortosa. pretenent que non podien fer y vn privilegi que temien.
 mitanyoc volien que tornas atias que nos heuas la beca hocapato y espigne en lo
 hostall del pont. tingueren abe de hanisar asi als altres conselles lo que pasane
 y enbiaren li lo privilegi que te la ciutat y sinon volien que pagasen sens aturarse
 y entot non foren de pareo dient que temien privilegi mes e ntic y que tortosa
 es mes que barc. y ser marquesat y altres insolencis que no es rao posar la asi.
 y vingut lo hanis asi de tot lo que pasane ayuntaren lo consell de sent y determinaren com a
 fells vials de s. m. enviar vna embaxada solemna al virey sent trasaber la temeritat dels
 tortosins y que fos seruit voler ho remediar. y ab. de dif. vent la obligacio temie lo ciutat
 de tornar lo conseller en cap ab la libertat que here de rao fou determinat y lo consell de
 sent que's traques la bandera y com a nre lo poder a 24. y ones que elegiren ya
 gastar tot a la ciutat en fins fos cobrat lo conseller ab la honra que conuenia a la
 ciutat y de terminaren los conselles y 24. fer sis mil homes y hanagen a tortosa y a
 hasen dita ciutat en fins tingueren lo conseller ab les insignies consullas y los tres cauallers.
 hanaren abell. y d'ing tres dies tinguere hofferter la ciutat de molts magnats nobles y
 cauallers qui estauen en ciutat de mes de altres sis mill homes. sens les offerres
 de la llonya y de les confraries que foren molts y ls hofferien de donar los tres pagues
 auensades y gastar en fins lo conseller fos cobrat y los tortosins bencapignat foren
 tres mil homes habans mes que maco los que offerilla llonya y les confraries.
 los cauallers qui foren offerres son los seguent. don yayne de cardana. lo baro de erill.
 don migth agullo. don yuan semmenat. don garau allentorn. don anton d'ypalau
 don federic d'ypalau. lo baro de yoc. yuan batista falco. don bernal de vinos.
 y don pedro de pinos. y lo bes compte de canet. don francisco de erill pere
 de sacosta. y Josef de bella filla. don beren quer doms. y don ramo son yer ma don
 yoathim sentelles. don francisco salba y d'ypalau. seuer salba don migth miya mila
 don federic de meca comanador de vila franca capita dela artillaria que hame
 de hanar a tortosa. don migth de meca. don luyt de aragall. don garau de cruylles
 don gispert de quimera. luyt salqueda. migth doms. gervasi sapilla. francisquix
 contrat doms. frances cornet. yulia de nauell. don yeroni torres. luyt de clara
 mut. don migth blanc y deri bera. dusay. don vgo de tamarit y perot de tamarit
 federic pol. don ferrando maymo. frances pon. don federic d'ibose. tomas y uyades.
 to pedro de s. climet. y don yayne son fill. don galseran de semmanat. don pedro
 luyt. es punys dos yermans. don galseran armengoll sar gento mayor. don luyt
 turrell. y don ramon de blanes y sentelles. don frances agulla na y de caldes. garau dusay.
 y yane camps. tom vidal. mis. marthi son pare. los del auara. pepe bernal lodma y de cardana. raques
 vila del born. don bernal de yosa. don cristofol gualdarb. tra giner. don garau de maymon. i. alt. arriba
 lo prior de cataluya maymo.

los diputats foren vna solemne embaxada lo endema que vingue la noua
 de .g. en baxados y offerirse ala ciutat molt largament en tot lo que podrien
 foren los embaxados p a clestiacs lo prior de s. ana lo canonye ohua. y lo canonye
 gnarcel prior de nostra s. del coll: y militas don migth miya mila. don federic
 despala. don luyt de aragnall: y reals m. dusay. yeroni vilana migth
 doms menor: donaren dita embaxada als conselles y consell de sent

que estaven tots ayuntats son acceptada ab molt gran contento de tots y uagreyren molt. y deson feren offeretes als diputats entot lo que self offeriria en los negocijs presents.

Fig. de yuliol de dit any partila bandera dela casa dela ciutat aconyayada del digne fat militar don frances griman. y diputat real fra. sacoromina y monseerrat gran eydor real. lo ablesiafic noy gana y q lo bisbe harnie ayuntats teolleg lodiaga ban y q el volie aconyayar la bandera y q los conselles lo harnie conuidat. y de terminaren que noy podie ganar y q harnie un coronon en la consilia de trenta que ho proybie y axi lo eydor ablesiafic noy poque ganar y la mateixa rao. los quila aconyayaren de mes foren lo prior de catalunya lo bescompte de canet lo bar de eril don garau ab entorn. y don ramon dom. y pere de sacosta y don francisco de eril y m coors y molts altres cauallers y ciutadans que foren mes de lo cent de cauall. y los consells de lotya foulo quam falloner don migth de agullo y de yinos senor de gironella ab vn bel cauall ab paraments de carmesi y el vestit de blanc armat de peto y golla y espallar ab vn son breero ab vna ploma blanca y aconyayat al entorn de molts manestrals honrats y posats molt. se enhorde yunt la bandera sempre y derrera el ganue vn paye del conseller royx soler ab vn bel cauall y lo conseller ab guarda y oluos de cabell carmesi gormit de or ab les armes dela ciutat. y lo palo de general tot dauat ab les armes dela ciutat als caps. des totos les confraries aconyayaren la bandera ab sos ventos entr al portal de s. antoni. y ali la dexaren ab molta cerimonia mes la aconyayaren dos conyayes de arcabuses lo de don bernat de yinos dels peray ves. y la de bella fill dels caletes y vidries y la bandera hanaua al mitx. y tot los dies que estigue la bandera al portal sempre tenia vna conyaya de guarda y posaren fora vna tenda los notaris reals dela voluntat ab la terminacio de guardar la bandera metre estaria al portal y u feren ab molta voluntat y ab guto. en estos dias que la bandera estigue al portal crearen los conselles molt oficials y la yornada lo conseller soler harnie de ser lo coronell. don galseran armen goll sargento mayor. don federic meca capita dela artillaria y molts capitans y la yent que harnie de ganar y barcelona y altres officis importants.

Aix de yuliol y les nones que heren vingudes que los tortosins harnie deat posar lo cor der y tortosa ab les insignies consules y horde del virey que ho harnie escrit als pips curados y al bisbe. y axi de terminaren dexar lo posar. y tambe y por tingueren de la bandera que era axida ferint noua que lo conseller ere amartorell de terminare que dit dia tornas la bandera encasa dela ciutat ab la mateixa cerimonia que ysq fou quam falloner en loc de don migth agullo. gervasi sapilla clauari dela ciutat. y la porta ab la mateixa cerimonia y hanaren totos les confraries ab sos ventos ho barderes y lo diputats ab lo hoydor. ab la agraduasio y lo prior de catalunya y lo bescompte y don beren quer dom. don yuan asbert don francisco de eril. y frances puyx. y luyx salqueda y mol altres. y vna conyaya de arcabuses derrera la bandera y lo capita ere migth de m ab los fastes. lo endema entra lo conseller hanell ab los tres promens galsera de sarria y anot qualbes y frances xons. y q ueren los conselles arcobrells ab vromema y ben aconyayats y son acabada la yornada ab contento de tots i encara que nos pot de xar de tenir des contento y altra part que lo Rey entot lo temes que estigue lo conseller amadrit s. m. may lo volque oyr ab la gramalla diuse ho feu y no donar des gust als altres regnes. y deye que el lo oyria sens la gramalla. ho als qui hanau ab chuy de dit los hoy dues ho tres voltes y noy hagne remey del conseller. quat vasa y saragosa liferen vesita los conselles de ali y lo endema li xparellaren la dinada y ho pada haon se offeri. y son aconyayat de molta yent de cauall. y ala tornada pasant y valencia liferen los valencials molta festa y li xresentaren vn pres molt sumtuos. y mira la profeso del corpus en vna casa molt parada de broca y liferen molts compliments y los tortosins non han volgut conexer sent dela ter yos dies apres es vingut de part dela ciutat de saragosa.

Vincutada quey diu ye romimo la porta offerint se la ciutat de saragosa
 en aquesta molt largamet ebra tortosa. la ciutat ho. hagreyt molt
 yan procurat que dit embaxador fo el dia ha estat ali e fignes ocosen
 fat acasa de don bernat de ynos ab molt gran plat abinar y soyar
 de moltz cavalles y los conselles y son anay moltes volte. ab gasta de la ciutat
 y dit don bernat ha paraba la casa molt rica met. y molta promissio de
 plata y lo servey. y sempre ha tingut canals y cotxes y aposeyar y
 ala partida li donada vna cadena de sinccens escuts ab les armes de la
 ciutat ab vna fortia gran ab la cadena. yan mostrat molt gran contento
 ab les offeres. y son romalles. les dues ciutats ab molta amitat y offeres.

Entrada del cardenal de mendosa

Aiq. de noembra del present any de 88 entra en barcelona don yuan de mendosa
 verma del duc del infantado cardenal lo qual ha bua aroma resebiren lo los diputats
 consistorialmet y probaren lo mes ensa de la creu cuberta. y feren se moltes complimets y
 offeres. y apres yingueren los conselles y rebieren y los diputats sen hanaven conte
 nen de son costum y apres ynt al portal de santom y que lo virey a conparat de
 pocs cavalles y causa que estana malquist y les coses demut dites de la diputacio. lo cnde
 ma ags. de dit los conselles de mati lo hanaven a visitar. y los diputats apres dinar.
 pocs dies apres vingue don pedro de heyna de porent ab 22 galeres y sen mitor salua
 que quant vingue. y la ciutat li responque ab dues peses comte de bon costum y tot
 e figneren cortens. y en et endemite lo cardenal enua a cercar propi vs als diputats
 p 6. mil escuts y 400. marc. de plata y cadenes y agnus dey que aportana. y los di
 putats p cer la psona que here enuiaren a don federic de polara ab dit
 vs propi a dit cardenal y li digui de part dels diputats que encara que seccedif
 lo que demanau algues elly solen y poden conforme lo nou vedes que hereen moltes
 content de conse dir ho p ser la psona de ss. y lma y que entotes les altres coses se offerisen
 parien com a tex. y lo cardenal responque ab molt gran contento que besana lo ma
 nos de ss. y que temia esta confiansa que le havian de hazer esta merced y que la
 agradesia mucho. y que adonze quera que se ho fressiesse serviria este p mizado
 y ass. y mostraxar molt content. y pocs dies apres los diputats enuiaren a frances cornes
 y a dit don federic y li digueren. que los diputats lo suplicauem fos sermit quant ferie
 en roma donas audiencia hain agent que temen ali p negociis de aques principat
 tocans als encomades de s. yuan. de donar li grata audiencia y en nostra yusticia a sa
 uorir lo. y responque que se holguana mucho que se offeriesse en cosas ala pordon
 de pu diesse servir este principado y que sabia que los cardenales alla

podian mutuo y que con lo que el podria serviria ha este principal
 ya ss. y mo fra molt gran voluntat en sa favor ditz negoci. y arz. de dit se en
 barca y la compayya lo virey. y ha que gra hanalot ala marina ab lo veador
 de les qualles que no volia dar yn forsat que hame acabat lo temp. y los diputats
 coma defensas de les libertats y privilegij de cataluya fren tancar lo port ab
 ab voluntats dels conselles y no dexaren en barcar amingu. y lo virey a favoria
 la terra y don pedro de leyna y dexen que los diputats seyen molt be vit
 aso lo veador tingue y be donar libertat ab dit forsat y ha que re n de les gall
 res.

1589

Az 6. de vener 89 - parent al virey que los animos dels diputats y deuyt nes
 estan molt des content y de tot los altres estaments. y ahergarse tant los negoci
 diputacio li aparague en mar a cosa als diputats sent los asaber com el esta na
 molt mal y que no fema salut y a dar remato als ditz negoci y que arie dat tot
 lo poder que el tema y sa m. y pel al regent de cataluya y a que ls concloques aser
 ney den y de si m. y enbe se de la terra. y enna vna de fra als conselles ab molt
 compliments y al bisbe de la dels conselles es del tenor seguent.

A los amados y fieles nuestros los conselles consejo y hombres buenos
 de la nuestra ciudad de Barcelona El Rey

Amados y fieles nuestros deseando el bien y universal y particular de esta pro
 vincia y la quietud della. y usar con todos de nuestra acostumbrada clemencia
 y haer me lo suplicado con tanta instancia don Manrique de Lara mill lugar
 timente general y el obispo de esta ciudad y vosotros se temido por bien de v
 mir en lo que con vuestra carta de 9. del presente tambien me suplicays
 en la forma y manera que se contiene en las respuestas de los capitulos
 que estan apuntados y se enbian al dicho nro lugar timente genl.
 y que no se que den hazer de otra manera por ser contra disposiciones
 expresas de constituciones y capitulos de corte desse principado y pre yudi
 cial anuestras regalias presuponiendo vosotros que en todo ello no ha de
 hazer cosa que contradiga ni yudique am yuridiccion autoridad y re
 galias como es yusto y es digno de esta ciudad mirar lo de esta manera y no y mi
 que se haga lo contrario y asi confio que conosciendo vosotros esto se ney
 la mano y procurareys que se pose en aquella forma y que atenda vey que
 se consiga lo que yo deseo que es razon que ya que allende que en ello
 hareys lo que tanto conviene a esta ciudad y a todos que daran dello muy
 servido Dat en Madrid arz. de diciembre 1588

yo el Rey

Vidit frigola vobis
 Vidit comes eius
 Vidit. cambrerius

Rny.
 Vidit m. marzilla
 Vidit terra Rny
 Vidit quintana Rny

Gasolsecretari

Al P do. y en xpo padre y amado conseyero nuestro.
el obispo de Barcelona

El Rey
P do. in xpo padre obispo de nuestro conseyo. recebi vuestra carta
con los motivos que suyo para asentir las diferencias de los dize
tados en la forma que venian el haneros interpuesto en ello y echos
los officios que representays tengo bien creydo que procede del amor
y zelo con que siempre haneyss servido y de lo incumbe a vuestra digni-
dad vos lo agradezco mucho y movido de lo que mi lugar fimiento general
me a suplicado de vuestra ~~part~~ interseccion y de la ciudad geterido por
bien de pasar por ello conforme a lo emendado en los capitulos que os comu-
nicara el ditcho lugar fimiento general pues lo que se dize en el par-
ticular de philipe bestrug nose puede excusar que no se haga por
via de remision y no de cassacion por el perjurio que se haria a mi
jurisdiccion real y ser asimismo lo que se prende en el particular
de oliver y corbera contra expressa constitucion y capitulo de corte
que disponen la forma que se ha de tener en lo de los enparas
allende de que con ello venian a declararse que en nuestras cartas
reales nose podrian tener presos que fuesen obligados a la di-
putacion y por esta y otras causas que se representan a ditto lu-
gar fimiento qual no vemos como se pueda hacer lo que han su-
plicado. y asi se ve muy servido que pues vos la yustificacion
razon que todo esto vale consigo procurareys que se asiente assi
como confio que lo avays. pues nosea de dar lugar a otra cosa ni sea
de ~~cr~~ que ellos quieren insistir en lo que no fuere yustificado
en madrid a diez de diciembre 1588

yo el Rey

1589

7 de febrer 1589 — los conselles entrent que lo vi rey temie horde
de s. m. parrante los presos y tot los negocij dela diputacio fingen
are matarse en bon fi. lo suplicaren for servit vo de donar assento
en les cosas dela diputacio. que haxo entmen que ere servit de deu
y de s. m. y de de aquest principat. y responque que no dese una cosa
cosa y que lo hama suplicado multas veces a s. m. y que el lo haria
y los diputats li feren vna en barada. haxo res que los conselles
sen foren tornats de 9. y sones 3. de cada estamet y conteme la mate-
y donat la mateixa resposta. y dona horde en la hora mateixa ha que
los presos en la hora mateixa amiquel domf y aprat de bignes y amis.
axerrat y amis. y los diputats wa queren adon y uan de quera
y torna lo vi rey lo baste al soballe sono llet y a felip bestrug porters
diputats li tornaren la facultat real. y torna a servir los diputats
en son officij. y tota esta ciutat es signe ab molt gran contento en que
don y uan hame renunciat al recosy hame donades fiances de nou als
diputats y regoneque la deuytana dela visitag que tot les questions
pasades heren estades y a que afecte com de banse adit n

A 12 de novembre 1591 — entra don alonso de bargos capità general ⁴⁵⁰ 49
 del Rey nostre senor en saragosa ab gran heccersit 25 mil infants y
 quatre mil cavalls y mes de mil y cinc cens gastados y entra de pau y eberen lo
 los jurats de saragosa y diputats y lo virey y molts cavallets ab gran de
 mostracions de contento y molts aragonesos sen son anats emint por nols
 castigasen y los ynsults haviem fets entres pasats matant lo marques de al
 manava tant y nombrados y ab tanta crueltat y a present se pre
 misio ab los ministros de la justicia ordinari de ali que no here contra juero
 linrar la persona de antonio perez ^{secretari} qui fou de s. M. lo qual temint
 lo s. M. presencia fella escapa de les presons y fugi en saragosa y alie feta
 causa de tott los demut dits danys y a present se la promissio haviem feta
 no duytaren los labradors y altres del poble temint per adon diego de
 heredia senor de alcarraf. hanant lo virey acompanyat dels jurats
 diputats de aquell regne y molta cavalleria quant foren prop la pla
 denat lo preso y querren mes desent homens apelidant vira talibere
 y tirant los molts pedres y als que posaten obligaren al virey y a to
 los qui acompanyaven ~~retorn~~ retirarse y los que y salvarse a son millor
 y no duytaren entrar en la preso y traure la persona
 de antonio perez y portar lo sen en frança segons an dit alguns
 y un cotxe que estava aparellat y portar lo ala aya feria ha on estan los
 inquisidos ab quatre mulles les mataren y alguns ministres del rey
 y un que contam a 3 de desembre haviunt nona com don alonso
 no haviem y nonat ninguna cosa y que la yent estava endit a ciutat
 sens fer agravament y que here aribat lo marques de lombay fidel
 duc de gandia lo qual lo enviaue ali s. M. y dar asiento ex les coses
 de aquell regne y q la yntencio del Rey no here altre sino ab aquex
 exercit dar autoritat ala justicia y al sant officij q estan tott los tribu
 nals molt porrats a este presert que lo exercit y unque aqui ay nancia del
 virey y jurats y diputats y tot el regne la mayor part de la gent noble
 y que tott los diputats here tornats sino don yuan de luna lo qual nos
 ha haon es y la justicia here tornat y tornaue en saragosa molt ayt
 del poble que sen here hanat han deliberat lo marques y lo virey de
 ali procey y contra los rebeldes y via del s. officij y q haviem mes patit aque
 tribunal que no los altres y que de cada dia venia y ent noua de castella
 y que se la loyaven en la ciutat y fora de la.

A 22 de desembre vingue un corren del virey de arago al mestre de mo
 tesa virey de catalunya. en que li feye asaber com a: ^{de dit} haviem feta
 y justicia en la plaza publica del justicia de arago don yuan de la nua
 y rebelle a son rey hi haue ab yent armada voler resistir al exercit
 del Rey lo qual venia a carec de don alonso de bargos. y haviem enmiats
 presos en madrit y lo marques a fette lo duc de vila hermosa y cada
 dia a sotaven y penyaven yent y lo sant officij y y garde de don
 alonso y a pres es mort en castella pres lo duc de vila hermosa y lo conde de
 aranda y a pres sentenciaren a don yuan de luna y a don diego de eredia
 y molts altres de diversos estaments. y molts que here absents se son y re
 sentats y por de perdre las haciendas estan ab esperances molt temessa
 que vindra altro p. do general. a 10 de abril 1595 — nos vingue
 encara.

The first part of the paper is devoted to a general
 consideration of the subject, and to a statement of the
 objects of the present inquiry. It is shown that the
 subject is of great importance, and that it has
 not been hitherto treated in a satisfactory manner.
 The second part of the paper is devoted to a
 detailed examination of the subject, and to a
 statement of the results of the inquiry. It is shown
 that the subject is of great importance, and that
 it has not been hitherto treated in a satisfactory
 manner. The third part of the paper is devoted to
 a general consideration of the subject, and to a
 statement of the objects of the present inquiry. It
 is shown that the subject is of great importance,
 and that it has not been hitherto treated in a
 satisfactory manner. The fourth part of the paper
 is devoted to a detailed examination of the subject,
 and to a statement of the results of the inquiry. It
 is shown that the subject is of great importance,
 and that it has not been hitherto treated in a
 satisfactory manner.

A 5. de desembre 1591 — se embarcat al moll nou don juan de erill ⁵¹ fo
 y d'z palan ab dos fills don ferrando de erill y don yeronim de erill y de sarriera
 los quals hanan en apalamos y acompanyar la duquesa de cessa a roma y que
 assistia lo duc de cesa ^{don marit} en lo carrec de ambaxador de roma per lo Rey
 nostre senor; com ana lo duc de cesa dit carrec adon yuan y ser lo sinyer magu

A 11. de desembre 1591 es entrat lo occabisba de tarragona don ¹⁵⁹¹ ~~ter~~ teres en bar
 ysqueren a lo arebre della la carnisaria de sanes, totes les dignitats y los
 canonyas de la sen y tots los beneficiats y molts altres religiosos que er
 entre tot mes de 200. de cauall y molts cauallers de la terra, y apres yrgu
 ren los diputats della les carniseries de sanes a consistorialment y
 companyats de molts hofia^{cia}s. y apres prop lacren cuberta lo reber
 los conselles acompanyats ab agraduasio de molts aclesiastes nobbles y
 canales y simladans y molts altres dels altres estaments, y ana ab
 sen y cantauan lo ^{Te Deum} ~~te deum~~ laudamus y digueren los honracion
 acostumados en semblant yornadas y apres lo companya ven fin
 al ^{de} plaçe sanct francesc a les cases de don joran de caralt ahont se
 haposentay.

Lo endama a 12. dedit lonaren auisitar los ~~en~~ conselles y diputats
 y digne que anie pres molt gran plet en ser aribat en ella, y que
 ontot lo que ~~podia~~ podria remir en particular y en general
 quen faria ab molta voluntat y que no ere vingut sino pacat
 los nagosps de la provincia en esta ciutat la qual sera conuocada
 en tarragona.